

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **finanse i rachunkowość**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej

Data przeprowadzenia wizytacji: **21-22 stycznia 2022 r.**

Warszawa, 2022

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	5
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	17
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	22
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	24
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	27
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	30
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	32
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	37
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	39
5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	42
6. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

1. Przewodnicząca: dr Ewa Kulińska-Sadłocha, członek PKA

członkowie:

2. dr hab. Elżbieta Bukalska, ekspert PKA
3. dr hab. Małgorzata Porada-Rochoń, ekspert PKA
4. mgr inż. Jakub Szczepkowski, ekspert ds. pracodawców
5. David Kukułka, ekspert ds. studenckich
6. mgr Karolina Martyniak, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość, prowadzonym przez Państwową Szkołę Wyższą im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej, została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2021/2022. PKA po raz kolejny oceniała jakość kształcenia na tym kierunku (Prezydium PKA Uchwałą Nr 225/2016 z dnia 2 czerwca 2016 r. w sprawie oceny programowej na kierunku finanse i rachunkowość prowadzonym na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Technicznych Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim wydało ocenę pozytywną).

W ramach ww. uchwały nie sformułowano żadnych zaleceń o charakterze naprawczym, co opisano w punkcie 5 raportu.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą zdalnej oceny programowej w aplikacji MS Teams. Raport zespołu oceniającego został opracowany po zapoznaniu się z następującymi źródłami informacji, zawartymi: w przedłożonym przez Uczelnię raporcie samooceny, w zintegrowanym systemie informacji o nauce i szkolnictwie wyższym POL-on oraz na stronie internetowej Uczelni, a także na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac zaliczeniowych oraz dyplomowych, przeglądu infrastruktury dydaktycznej, jak również spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku i przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawcami.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	finanse i rachunkowość	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarna/ niestacjonarna	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	ekonomia i finanse (dyscyplina wiodąca) - 87% nauki o zarządzaniu i jakości - 13%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów / 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	960 godzin / 36 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	1. <i>finanse przedsiębiorstw</i> 2. <i>informatyka w finansach</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	131	12
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³	1806 godzin	1050 godzin
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	94 ECTS	64 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	105 ECTS	105 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	60 ECTS	60 ECTS

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁴ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione częściowo

⁴ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość są zgodne ze strategią rozwoju Uczelni oraz polityką jakości. Wpisują się one w szczególności w cele strategiczne służące rozwojowi Uczelni, takie jak: kształcenie studentów oparte na praktyce i badaniach naukowych oraz realizacja oczekiwań i potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego w zakresie kształcenia.

Koncepcja i określone dla kierunku cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinie ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości, do których kierunek został przyporządkowany Uchwałą Senatu Nr 46/2021 z dn. 30.06.2021 r. w sprawie przyporządkowania do dyscyplin naukowych kierunku finanse i rachunkowość studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym od roku akademickiego 2021/2022. Procentowy udział został określony w przypadku dyscypliny wiodącej ekonomia i finanse na poziomie 87% i dodatkowej: nauki o zarządzaniu i jakości – 13%. Przyporządkowanie kierunku do tych dwóch dyscyplin nie budzi zastrzeżeń.

Koncepcja i cele kształcenia uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności regionalnego rynku pracy. Kierunek finanse i rachunkowość w założeniu zorientowany jest na przygotowanie wysoko wyspecjalizowanej kadry – specjalistów do spraw finansowych i rachunkowości w różnych podmiotach gospodarczych, instytucjach i jednostkach niekomercyjnych. W ramach studiów na kierunku oferowane są studentom do wyboru dwie specjalności: *finanse przedsiębiorstw* oraz *informatyka w finansach*. Specjalność *finanse przedsiębiorstw* przygotowuje studentów do pracy w roli menedżerów w komórkach finansowych jednostek gospodarczych, analityków finansowych, doradców klienta w podmiotach świadczących usługi finansowe, księgowe, doradcze, konsultacyjne. Natomiast specjalność *informatyka w finansach* przygotowuje studentów do wielowymiarowego wykorzystywania technik i metod informatycznych w obszarze finansów i rachunkowości. Zdobywają oni wiedzę i umiejętności związane z narzędziami informatycznymi wykorzystywanymi w zarządzaniu przedsiębiorstwem oraz w rachunkowości przedsiębiorstw, a także dotyczące wykorzystywania technologii internetowych dla potrzeb e-biznesu. Studenci nabywają wiedzę i umiejętności w zakresie pozyskiwania, rejestracji i przetwarzania danych oraz analizy procesów i zjawisk gospodarczych.

Koncepcja i cele kształcenia zostały określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi oraz są doskonalone z udziałem interesariuszy wewnętrznych w ramach prac Zespołu Jakości Kształcenia, a także interesariuszy zewnętrznych opiniujących zmiany w programie studiów na kierunku finanse i rachunkowość. Współpraca Uczelni z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego sprzyja modyfikacji programu studiów w szczególności dostosowania do współczesnych wymogów rynku pracy, np. realizowany wspólnie ze spółką BPO Champions z Gdańska projekt dydaktyczny „Kadry dla biznesu” adresowany do studentów kierunku finanse i rachunkowość, w wyniku którego dokonano modyfikacji programu studiów dla cyklu kształcenia 2020/2021, uwzględniając w nim oczekiwania rynku pracy w sektorze nowoczesnych usług dla biznesu (BPO, SSC).

W koncepcji kształcenia nie uwzględniono prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jednak w kontekście przedstawionych doświadczeń Uczelni w tym zakresie w czasie pandemii, formy te wykorzystywane są w szerokim zakresie do komunikowania się w postaci narzędzi wspomagających proces dydaktyczny.

Obowiązujący program studiów dla kierunku finanse i rachunkowość został przyjęty wraz z efektami uczenia się Uchwałą Senatu Nr 62/2021 z dn. 30.06.2021 r. w sprawie zatwierdzenia programów studiów na kierunkach o profilu praktycznym. Kierunkowe efekty uczenia się na kierunku finanse i rachunkowość odnoszą się głównie do dyscypliny ekonomia i finanse w dziedzinie nauk społecznych jako dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwane jest 87% punktów ECTS wymaganych do ukończenia studiów na kierunku. Wśród kierunkowych efektów uczenia się znajdują się również efekty odnoszące się do dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości, jako dyscypliny, do której kierunek został przyporządkowany w 13%. Analiza treści efektów uczenia się, a także treści programowych, wskazuje na wyższy udział dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości, niż został określony. **Rekomenduje się** rewizję procentowego udziału dyscyplin, w których zgodnie z programem studiów uzyskiwane są na kierunku finanse i rachunkowość efekty uczenia się.

Analiza treści efektów uczenia się wskazuje, że kilka efektów uczenia się (np. K_U01, K_W15, K_W08) używa odwołania do niewłaściwej nazwy dziedziny i dyscypliny nauki (nauki ekonomiczne). **Rekomenduje się** korektę nazewnictwa dziedzin i dyscyplin nauki do aktualnie obowiązujących.

Dla studiów opracowano 65 kierunkowych efektów uczenia się, w tym 26 efektów w zakresie wiedzy, 30 efektów w zakresie umiejętności oraz 9 efektów w obszarze kompetencji społecznych. Niektóre kierunkowe efekty uczenia się w zakresie wiedzy oraz umiejętności odnoszą się tylko do jednych konkretnych zajęć realizowanych w ramach studiów, przyjmując tym samym charakter specyficznych efektów dla zajęć (np. K_W18 - *ochrona własności intelektualnej*, K_W24 - *zarządzanie projektami*, K_W26 - *zarządzanie zasobami ludzkimi w organizacjach procesowych*, K_U28 - *podstawy zarządzania*, K_U29 - *zarządzanie procesami w biznesie*). Nadmienić należy, że niektóre z ww. efektów uczenia się dotyczą zajęć do wyboru (np. *ochrona własności intelektualnej*), a więc w przypadku, gdy student nie wybierze danych zajęć to nie ma możliwości osiągnięcia określonego efektu kierunkowego. Nie jest to zgodne z przepisem określonym w § 3 ust. 1 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 661), wskazującym na konieczność osiągnięcia przez studenta wszystkich założonych efektów uczenia się. Ponadto w efektach uczenia się w zakresie umiejętności (np.: K_U23, K_U24, K_U25) są zapisy odnoszące się do poziomu 7 PRK, np. umiejętności prowadzenia debaty czy kierowania pracą zespołu. Na osiąganie tych efektów przez studentów w trakcie studiów nie wskazują ani efekty dla zajęć, ani treści programowe. **Rekomenduje się** dostosowanie opisów efektów kierunkowych do wymogów poziomu 6 PRK. W efektach uczenia się w zakresie kompetencji społecznych ujęty jest efekt charakterystyczny dla umiejętności (K_K03 – potrafi zdefiniować priorytety służące realizacji zadań własnych i grupowych). **Rekomenduje się** podjęcie działań mających na celu usunięcie nieprawidłowości związanych z przypisaniem efektów uczenia się do odpowiedniej kategorii charakterystyki.

Określone dla kierunku efekty uczenia się nie uwzględniają w pełni charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 14 listopada 2018 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 2218), które stawia wymóg, aby efekty w kategorii wiedzy (kategoria opisowa: zakres i głębokość – kompleksowość perspektywy poznawczej i zależności) uwzględniały zawansowany stopień przekazywanej wiedzy (P6S_WG

„w zaawansowanym stopniu wybrane fakty, obiekty, zjawiska...”). Określone dla kierunku efekty nie spełniają tego warunku, bowiem tylko w przypadku jednego efektu z kategorii opisowej P6S_WG uwzględniono zaawansowany stopień wiedzy (efekt K_W01).

Z analizy matrycy efektów uczenia się wynika, że do wszystkich kierunkowych efektów uczenia się odwołują się specyficzne efekty określone dla zajęć ujętych w programie studiów. Przeprowadzona analiza kart przedmiotów ujawniła, że do niektórych zajęć określono niewiele różniące się efekty, np. *rachunkowość* (semestr II) i *rachunkowość finansowa* (semestr III) - określono identyczne efekty w kategorii umiejętności. W efektach uczenia się określonych dla zajęć w kategorii wiedzy: głębia i zakres nie uwzględniono zaawansowanego stopnia nabywanej przez studenta wiedzy, charakterystycznej dla poziomu 6 PRK. W opisach pojawiają się odniesienia do „pozyskania podstawowej wiedzy z zakresu” (np. zajęcia *finanse*).

Efekty uczenia się (kierunkowe i dla zajęć) są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w dyscyplinie wiodącej ekonomia i finanse oraz w dyscyplinie dodatkowej nauki o zarządzaniu i jakości, do których kierunek został przyporządkowany, a także ze stanem praktyki w obszarach działalności gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku finanse i rachunkowość. Uwzględniają nabycie przez studenta umiejętności praktycznych, a także umiejętności komunikowania się w języku obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz kompetencji społecznych związanych z podejmowaniem decyzji i przyjmowaniem odpowiedzialności za ich skutki, a także z profesjonalnym i etycznym postępowaniem. W założeniach zajęć z języka obcego jednym z celów jest osiągnięcie poziomu biegłości B2, niemniej nie wpisano tego literalnie do efektów uczenia się. **Rekomenduje się** uzupełnienie efektu określonego dla zajęć z języka obcego o poziom biegłości językowej odpowiedniej dla poziomu 6 PRK. Efekty uczenia się - mimo wskazanych nieprawidłowości - sformułowane zostały w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji, są możliwe do osiągnięcia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1⁵

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią Uczelni oraz mieszczą się w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, uwzględniają także postęp w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku finanse i rachunkowość, są też zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Podstawę do zaproponowania oceny kryterium spełnione częściowo stanowią błędy i niezgodności w odniesieniu do opisu zakładanych efektów uczenia się dla kierunku finanse i rachunkowość, zdiagnozowane w wyniku oceny, tj.:

1. brak (za wyjątkiem efektu K_W01) określenia stopnia zaawansowania wiedzy w przypadku efektów uczenia się sformułowanych w kategorii opisowej wiedza: zakres i głębia – kompleksowość perspektywy poznawczej (dotyczy zarówno efektów kierunkowych, jak i sformułowanych dla zajęć);

⁵W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

2. identyfikacja efektu kierunkowego (K_W18), realizowanego tylko na jednych zajęciach mających charakter zajęć do wyboru, co uniemożliwia jego osiągnięcie w przypadku studentów, którzy tych zajęć nie wybiorą.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Zaleca się dostosowanie opisu kierunkowych efektów uczenia się oraz efektów uczenia się zakładanych dla zajęć określonych w programie studiów do charakterystyk drugiego stopnia dla kwalifikacji na 6 poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji zgodnie z wymogami w zakresie poziomu zaawansowania wiedzy.
2. Zaleca się usunięcie nieprawidłowości uniemożliwiającej osiągnięcie przez wszystkich studentów kierunkowych efektów uczenia się (spełnienia wymogu § 3 ust. 1 pkt. 3 rozporządzenia w sprawie studiów).
3. Zaleca się wdrożenie skutecznych działań pro jakościowych w celu zapobiegania powstaniu zdiagnozowanych błędów i nieprawidłowości w przyszłości.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe, co do ich zakresu, są zgodne z kierunkowymi efektami uczenia się oraz uwzględniają wiedzę i jej zastosowanie w zakresie dyscypliny wiodącej ekonomia i finanse oraz dyscypliny dodatkowej nauki o zarządzaniu i jakości, do których kierunek został przyporządkowany, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Na szczególną uwagę zasługuje włączenie w proces kształcenia zagadnień dotyczących outsourcingu procesów oraz funkcjonowania centrów usług obcych. Polecana literatura jest adekwatna do tematyki zajęć, chociaż nie we wszystkich przypadkach aktualna (np. *finanse międzynarodowe* – pojawia się literatura z 2000 r.) **Rekomenduje się** systematyczne aktualizowanie zakresu literatury wskazywanej w kartach przedmiotu.

Treści programowe, realizowane w ramach poszczególnych zajęć, określone zostały w ich kartach i powiązane z założonymi kierunkowymi efektami uczenia się. Treści programowe ujmują zarówno zagadnienia dotyczące: finansów przedsiębiorstwa, ubezpieczeń, rynków finansowych, finansów publicznych i finansów samorządowych, finansów międzynarodowych, polityki ekonomicznej, jak również: zarządzania projektami, zarządzanie zasobami ludzkimi, marketingu. Treści programowe są więc kompletne i specyficzne.

Studia na kierunku prowadzone są aktualnie w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym, trwają 6 semestrów, a liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów wynosi 180. Program studiów stacjonarnych obejmuje na studiach stacjonarnych 2766 godzin zajęć dydaktycznych (łącznie z 960 godzinami praktyk zawodowych) realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich

i innych osób oraz studentów. Natomiast przedstawiony przez Uczelnię program studiów niestacjonarnych obejmuje 2010 godzin zajęć dydaktycznych.

Jednostka ani w programie, ani w planie studiów nie odnosi się do wymiaru godzin indywidualnej pracy studenta, przez co trudno odnieść się do nakładu pracy dla całych studiów i grup zajęć mierzonych liczbą punktów ECTS. Natomiast w kartach zajęć znajduje się pełne rozpisanie godzin aktywności studenta. Wynika z nich, że 1 ECTS = 25 godzin zajęć w bezpośrednim kontakcie oraz indywidualnej pracy studenta. Zakładając, że 1 ECTS wymaga 25 godzin pracy studenta, to pełen nakład pracy studenta dla osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się w wymiarze 180 punktów ECTS wymaga 4500 godzin zajęć. **Rekomenduje się** ujęcie w planie studiów pełnego rozliczenia wymaganego nakładu pracy studenta dla 1 pkt. ECTS, łącznie z uwzględnieniem nakładu pracy własnej studenta.

Biorąc powyższe pod uwagę można stwierdzić, że spełnione są wymagania określone w art. 63 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478, z późn. zm.) - studia są prowadzone w formie: 1) studiów stacjonarnych, w ramach których co najmniej połowa punktów ECTS objętych programem studiów jest uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów. W kartach przedmiotów do zajęć realizowanych w bezpośrednim kontakcie zaliczono zajęcia realizowane w postaci wykładów i ćwiczeń/laboratoriów/seminariów oraz dodatkowo konsultacji. I tak np. dla zajęć *rewizja finansowa* w wymiarze 30 godzin ćwiczeń przypisano 9 godzin konsultacji, *bankowość* (45 godzin zajęć) - 12 godzin konsultacji, jako zajęć realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studenta. Sytuacja taka ma miejsce dla wszystkich zajęć, przy czym różna jest liczba godzin konsultacji przypisana do godzin zajęć dydaktycznych – od 9 do 12 godzin. W zależności od tematyki zajęć, konsultacje stanowią od 15% do 30% godzin zajęć realizowanych w formie wykładu i ćwiczeń/laboratoriów. **Rekomenduje się** dostosowanie wymiaru godzinowego konsultacji przypisanych do zajęć przy uwzględnieniu specyfiki prowadzonych zajęć oraz realnych możliwości realizacji konsultacji jako zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela i studenta. Z ogółu zajęć dydaktycznych organizowanych przez Jednostkę (na studiach stacjonarnych 2 766 godzin zajęć oraz na studiach niestacjonarnych 2 010), ok. 20% to zajęcia realizowane w formie wykładu. Pozostałe są realizowane w formie ćwiczeń, konwersatoriów, laboratoriów. Z uwagi na praktyczny profil kształcenia dominującą formą prowadzenia zajęć są ćwiczenia i laboratoria, co stwarza szansę realizowania zajęć kształtujących umiejętności praktyczne.

Jednostka nie wyodrębnia grup zajęć, takich jak: podstawowe czy kierunkowe. W V semestrze następuje wybór specjalności: *finanse przedsiębiorstw* lub *informatyka w finansach*. Specjalności realizowane są w VI semestrze.

Jednostka oferuje zajęcia do wyboru zapewniające osiągnięcie ponad 60 pkt. ECTS (ponad 30% łącznej liczby ECTS) zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych.

Jednostka deklaruje, że zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne obejmują 105 pkt. ECTS. Do zajęć tych zalicza takie m.in., jak: *prawo, rachunkowość, statystyka, analiza finansowa, język obcy, rachunkowość finansowa, planowanie strategiczne i biznes plan, ubezpieczenia, zarządzanie projektami, informatyka w finansach, negocjacje, seminarium dyplomowe*. Przy czym Uczelnia do tych zajęć zalicza zarówno te realizowane w formie wykładu, jak i ćwiczeń czy konwersatoriów. Tylko niektóre zajęcia ujęte w wykazie, jak i forma ich realizacji, dają możliwość wykonywania czynności praktycznych przez studentów w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej w zawodach związanych z finansami i rachunkowością. Większość zajęć polega na biernym słuchaniu

(wykłady), dyskusji moderowanej przez prowadzącego, odpowiedzi na pytania zadawane przez osobę prowadzącą zajęcia, realizacji prostych zadań zleconych przez prowadzącego zajęcia. W kartach ww. przedmiotów określone cele dla zajęć koncentrują się na przekazaniu studentom wiedzy, brak jest wskazania celów w zakresie umiejętności praktycznych czy kompetencji społecznych. Podobnie, treści przekazywane w ramach poszczególnych zajęć odnoszą się wyłącznie do wiedzy, ale nie do umiejętności czy kompetencji społecznych. Ponadto, w kartach przedmiotu dla ww. zajęć nie przewidziano wykonywania czynności praktycznych. Przewidziane w kartach przedmiotów formy zajęć (wykłady, ćwiczenia) oraz realizowane w ich ramach aktywności mają przygotować studenta to wykonywania czynności praktycznych, ale nie polegają na wykonywaniu czynności praktycznych zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu MNiSW z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów.

Jednostka oferuje zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości języka obcego. Do wyboru jest język angielski, niemiecki i rosyjski. Zajęcia z języka obcego są realizowane przez cztery semestry (semestr I, II, III oraz IV) po 30 godzin zajęć (na studiach stacjonarnych) oraz po 18 godzin zajęć (na studiach niestacjonarnych) z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów w każdym semestrze (odpowiednio łącznie 120 godzin oraz 72 godziny) oraz dodatkowo w semestrze V są to zajęcia z użyciem specjalistycznego języka zawodowego (30 godzin zajęć na studiach stacjonarnych i 18 godzin zajęć na studiach niestacjonarnych w bezpośrednim kontakcie).

Jednostka nie przewiduje realizacji zajęć z dziedziny nauk humanistycznych, co nie spełnia wymagań wynikających z § 3 ust. 1 pkt. 7 ww. rozporządzenia w sprawie studiów.

Program kształcenia nie przewiduje zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Uczelnia realizuje tę formę kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość tylko zastępczo podczas epidemii COVID-19. **Rekomenduje się** wprowadzenie rozwiązań systemowych w tym zakresie na ocenianym kierunku.

Wykazane w kartach przedmiotów metody umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się (m.in.: opanowanie języka obcego co najmniej na poziomie B2). W prowadzeniu zajęć wykorzystywany jest głównie wykład podający, prezentacja multimedialna, analiza case study. W relacjach między prowadzącym zajęcia a studentami pomocniczo wykorzystywana jest poczta elektroniczna, oprogramowanie do kształcenia na odległość.

Metody kształcenia są zróżnicowane, warunkowane treściami oraz celami kształcenia. Realizacja zajęć odbywa się z wykorzystaniem następujących metod dydaktycznych: wykład klasyczny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, ćwiczenia przedmiotowe, na nielicznych zajęciach (np. *analiza finansowa*, *planowanie strategiczne i biznesplan*) metoda projektu, metoda problemowa, praca indywidualna czy praca w grupach w czasie zajęć, konwersacja, pokaz z instruktą, dyskusja. Metody kształcenia obejmują zajęcia w pracowniach komputerowych prowadzonych z zastosowaniem specjalistycznego oprogramowania wspierającego procesy w obszarze finansów i rachunkowości, oprogramowania do zarządzania projektami oraz oprogramowania do statycznej analizy danych ilościowych i jakościowych (Statistica, OpenProject, GanttProject, Trello, Revas). Dają możliwość zapoznania się z podstawowymi technikami informacyjno-komunikacyjnymi oraz specjalistycznym oprogramowaniem wykorzystywanym w obszarach zawodowych z zakresu finansów i rachunkowości.

Zróżnicowanie metod kształcenia daje możliwości osiągnięcia efektów uczenia się, ale głównie w zakresie wiedzy. Ponadto metody kształcenia ograniczone zostały do aktywności w ramach zajęć

organizowanych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich/innych osób prowadzących zajęcia i studentów. Brak jest szerokiego ich wykorzystania w ramach indywidualnej pracy studenta. Tylko w pojedynczych przypadkach, w kartach przedmiotów są wskazane prace projektowe do wykonania przez studentów poza godzinami zajęć dydaktycznych (np. *analiza finansowa, planowanie strategiczne i biznesplan*). O ile metody kształcenia można ocenić jako zróżnicowane, to jednak nie stymulują one studentów do samodzielności i aktywności. Ponadto nie dają możliwości osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się, w tym w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych. Nie dają też możliwości wykonywania przez studentów czynności praktycznych w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Dotyczy to w szczególności zajęć zaliczonych przez Jednostkę do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne (np.: hospitowane zajęcia z zakresu *prawo, rachunkowość finansowa*). Wszystko to powoduje, że metody kształcenia nie dają możliwości osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się.

Regulamin studiów (§15) przewiduje możliwość indywidualnej organizacji studiów. Dotyczy to m.in. osób z niepełnosprawnościami. W Jednostce funkcjonuje biuro do spraw osób z niepełnosprawnością (§11 regulaminu). IOS zapewnia dopasowanie metod kształcenia do indywidualnych potrzeb studenta. Dodatkowo, spośród nauczycieli akademickich powołuje się opiekunów poszczególnych naborów studiów. Opiekun ściśle współpracuje z dziekanem, organami samorządu studenckiego i innymi przedstawicielami studentów, w sprawach związanych z procesem studiowania. Przedstawicielem studentów danego rocznika jest starosta.

Na kierunku finanse i rachunkowość realizowane są obowiązkowe praktyki studenckie, podzielone na praktyki kierunkowe oraz praktyki zawodowe. W kartach przedmiotu *praktyki kierunkowej* i *zawodowej* określone zostały efekty uczenia się, które są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć. Analiza stanu faktycznego wskazuje, że efekty uczenia się określone dla obu rodzajów praktyk niewiele się różnią, a w przypadku kategorii umiejętności i kompetencji społecznych niektóre efekty są identyczne. Warto zwrócić uwagę na fakt, że karty przedmiotu dla obu praktyk zakładają te same wymagania wstępne, co w przypadku realizacji *praktyki zawodowej* powinno być rozszerzone o zaliczenie *praktyki kierunkowej*. **Rekomenduje się** rozróżnienie osiąganych efektów uczenia się oraz wymagań wstępnych pomiędzy *praktyką kierunkową* a *praktyką zawodową*, uwzględniając progres studentów.

Od roku akademickiego 2021/2022 praktyka studencka na studiach I stopnia realizowana jest w następujących semestrach: II (*praktyka kierunkowa* - 480 godzin lekcyjnych – 18 ECTS) oraz IV (*praktyka zawodowa* - 480 godzin lekcyjnych – 18 ECTS). Studenci otrzymują łącznie 36 pkt. ECTS, a praktyki trwają 960 godzin (6 miesięcy). *Praktyka zawodowa* jest realizowana zgodnie z harmonogramem realizacji programu studiów, a treści programowe i wymiar praktyk zapewniają osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

Studenci kierunku finanse i rachunkowość mogą realizować obowiązkowe studenckie praktyki kierunkowe i zawodowe w przedsiębiorstwach produkcyjnych, handlowych (w ich działach finansowo-księgowych), usługowych (m.in. w firmach konsultingowych, biurach rachunkowych, jednostkach pośrednictwa finansowego), w instytucjach finansowych (m.in. w bankach, firmach ubezpieczeniowych) oraz w jednostkach administracji publicznej (m.in. w urzędach gmin, powiatów, w podmiotach szkolnictwa, służby zdrowia, w przedsiębiorstwach użyteczności publicznej). Dobór miejsca realizacji praktyki uwzględnia infrastrukturę i wyposażenie miejsca odbywania praktyk, umożliwiając studentowi zrealizowanie efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności

i kompetencji społecznych. W regulaminie praktyk pojawia się zapis, że praktyki mogą odbywać się z wykorzystaniem bazy własnej Uczelni w jednostkach organizacyjnych, które stwarzają studentowi możliwość zrealizowania celów oraz osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla praktyki i zgodnych ze specyfiką kierunku studiów. Analiza stanu faktycznego wskazała, że na kierunku finanse i rachunkowość nikt nie realizował w ten sposób praktyki. Co więcej program praktyk przewiduje ich realizację za granicą (dostępne są dokumenty w języku angielskim i rosyjskim), jednak analiza stanu faktycznego wskazała, że na ocenianym kierunku do tej pory nikt nie realizował praktyki za granicą.

Metody weryfikacji efektów uczenia się i kryteria oceny są opisane w karcie przedmiotu praktyk i obejmują one: dziennik i sprawozdanie z praktyk; kartę weryfikacji efektów uczenia się dla praktyki kierunkowej i zawodowej; opisową samoocenę studenta.

Analiza stanu faktycznego wskazuje, że dokumenty opisane powyżej zawierają następujące elementy:

1. Karta przebiegu praktyki z wyszczególnieniem zajęć i zadań realizowanych przez praktykanta odnoszących się do poszczególnych numerów efektów uczenia się w konkretne dni podpisane przez zakładowego opiekuna praktyk.
2. Karty samooceny studenta w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji uzyskanych w trakcie praktyki w odniesieniu do zakładanych efektów uczenia się.
3. Karta weryfikacji efektów uczenia się z opisem poszczególnych efektów, przypisanym im numerem, wskazaniem postawy zaliczenia/metody weryfikacji (rozmowa z praktykantem, test pisemny lub ustny, obserwacja pracy praktykanta i codzienna współpraca z praktykantem, sprawozdanie z praktyki, dziennika praktyk, wykonanie określonych zadań przez praktykanta lub inne) oraz oceny, podpisu zakładowego opiekuna praktyk oraz jego opinii na temat pracy studenta. Na uwagę zasługuje fakt, że w karcie weryfikacji efektów uczenia się znajduje się skala ocen wraz z opisem, w jakim stopniu poszczególne efekty uczenia się zostały osiągnięte.
4. Sprawozdanie z praktyki zawodowej przygotowanej przez studenta obejmujące m.in.: charakterystykę organizacji uwzględniającą aspekty zawarte w treściach programowych praktyki, opis najważniejszych zadań wykonywanych w trakcie praktyki oraz opis umiejętności uzyskanych podczas realizacji praktyk.

Analiza stanu faktycznego wskazuje, że praktyki studenckie nie były realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jednak Uczelnia stworzyła możliwość realizacji praktyki w formie zdalnej w zakresie efektów uczenia się, które mogły być osiągnięte przy wykorzystaniu narzędzi pracy zdalnej zgodnie z Zarządzeniem Rektora Nr 31/2020.

Zgodnie z programem praktyk praktykę zalicza uczelniany opiekun praktyk na podstawie: prawidłowo wypełnionego dziennika praktyk; karty weryfikacji efektów uczenia się wraz z opinią i oceną zakładowego opiekuna praktyk; sprawozdania z realizacji praktyki popisanego i zatwierdzonego przez opiekuna zakładowego. Zaliczenie praktyki odbywa się na ocenę, a karta weryfikacji efektów uczenia się opisuje poszczególne poziomy realizacji określonych efektów uczenia się w celu zdobycia oceny 2.0, 3.0, 3.5, 4.0, 4.5 lub 5.0. Uznanie osiągnięcia efektów uczenia się dokonywane przez opiekuna praktyk ze strony zakładu ma charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się.

Opiekę nad całym procesem odbywania praktyk sprawują uczelniani opiekunowie praktyk wybierani na podstawie procedury opisanej w Wewnętrznym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK).

Przy wyborze opiekunów praktyk brane są pod uwagę następujące kryteria: doświadczenie w pełnieniu funkcji opiekuna praktyk, co najmniej 3 lata – lata (dotyczą lat akademickich) i przyznaje się 1 pkt. za doświadczenie do 3 lat oraz za każdy dodatkowy rok kolejny 1 pkt.; doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią w okresie ostatnich 10 lat – przyznaje się 1 pkt. za doświadczenie zawodowe zdobyte w danym roku; prowadzenie zajęć dydaktycznych związanych z kierunkiem studiów – przyznaje się 1 pkt. za każde zajęcia związane z efektami uczenia się realizowanymi w ramach praktyk z okresu ostatnich 5 lat; zatrudnienie w uczelni, co najmniej 5 lat na stanowisku dydaktycznym – lata dotyczą lat akademickich i przyznaje się 1 pkt. za zatrudnienie w uczelni do 5 lat oraz za każdy dodatkowy rok kolejny 1 pkt.

Analiza stanu faktycznego wskazuje, że na kierunku finanse i rachunkowość jest dwóch opiekunów praktyk odpowiadających za poszczególne praktyki, co umożliwia ich rzetelną realizację. Obowiązki uczelnianych opiekunów praktyk są opisane w regulaminie praktyk. Opiekunów ze strony zakładu wskazuje Kierownik zakładu (przedsiębiorstwa).

Uczelnia zapewnia studentom listę miejsc, w których mogą odbywać praktyki (analiza stanu faktycznego wskazuje na 6 podmiotów), z którymi są podpisane porozumienia długoterminowe. Wykaz porozumień, który jest na bieżąco aktualizowany, jest dostępny na stronie internetowej Uczelni w zakładce Praktyki -> Dokumenty do pobrania. Studenci mogą również sami proponować miejsca praktyk, ale muszą być one zaakceptowane przez opiekuna praktyk na podstawie dokumentu „Potwierdzenie możliwości realizacji efektów oczenia się”, stanowiącego Załącznik Nr 3 do Regulaminu Praktyk Uczelni. W dokumencie tym określone są efekty uczenia się, które student musi zrealizować, aby zaliczyć praktykę. Przed rozpoczęciem praktyki student zobowiązany jest dostarczyć zaakceptowany i podpisany przez opiekuna zakładowego wskazany wyżej dokument i na tej podstawie opiekun uczelniany akceptuje wybrane przez studenta miejsce realizacji praktyki, mając pewność, że w danym zakładzie pracy będzie możliwość jej zrealizowania. Profil działalności wybranego przez studenta zakładu pracy bądź tego, który jest wskazany w wykazie porozumień długoterminowych, musi być zgodny ze specyfiką kierunku i musi gwarantować realizację założonego programu praktyki.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte zasady (regulamin praktyk, karty przedmiotu, programy praktyki). Na stronie www Uczelni podany jest kontakt do kierunkowego opiekuna praktyk. Każdorazowo przed rozpoczęciem praktyk organizowane jest spotkanie ze studentami, które prowadzi pracownik Sekcji Praktyk Studenckich i Biura Karier (SPSBK) oraz opiekun uczelniany. Na spotkaniu omawiane są wszystkie kwestie organizacyjne związane z realizacją praktyk, warunki zaliczenia praktyki oraz forma kontaktu z uczelnianym opiekunem praktyk. Ponadto nazwisko opiekuna uczelnianego widnieje w wykazie Kadry Dydaktycznej Zakładu FiR, dostępnym w Wirtualnej Uczelni. Każdy student za pośrednictwem indywidualnego konta, ma do niego dostęp. Uczelniany opiekun praktyk prowadzi regularne konsultacje dwa razy w tygodniu. O terminach, godzinach, miejscu konsultacji studenci informowani są na spotkaniu organizowanym przed rozpoczęciem praktyk z pracownikiem SPSBK oraz opiekunem uczelnianym. Ponadto informacja o konsultacjach zamieszczona jest na stronie internetowej Uczelni w zakładce Rozkłady zajęć wykładowców.

Analiza stanu faktycznego wskazuje, że od roku akademickiego 2020/2021 w Uczelni obowiązuje Ankieta oceny praktyki zawodowej przez studenta opisana w WSZJK. Celem badania ankietowego jest poznanie opinii studentów na temat zrealizowanych praktyk oraz usprawnienie i podniesienie jakości ich odbywania w poszczególnych zakładach pracy. Ankieta wysyłana jest do studenta po każdej

zakończonych praktyce za pośrednictwem systemu BAZUS. Bazy danych wysyłane są do opiekunów uczelnianych do końca października każdego roku przez SPSBK. Następnie wyniki analizy przekazywane są kierownikowi zakładu, który przekłada wyniki analizy ankiet do Senackiej komisji jakości kształcenia do 15 grudnia każdego roku. Wyniki ankiet są brane pod uwagę przy wprowadzaniu zmian w programach praktyk w kolejnych latach. WSZJK przewiduje również procedurę wyrażania opinii przez pracodawcę na temat programu praktyk oraz przygotowania studenta do wykonywania zawodu po zakończonych praktykach. Efektem prowadzonych badań jest dostosowanie programu studiów do wymagań rynku pracy. Kwestionariusz ankiety zawiera informacje ogólne o praktykodawcy, a także informacje dotyczące opinii pracodawców na temat programu praktyk oraz przygotowania studenta do wykonywania zawodu, w tym wskazania kompetencji istotnych przy potencjalnym zatrudnieniu.

Analiza stanu faktycznego wskazuje, że przeprowadza się hospitację praktyk zgodnie z procedurą opisaną w WSZJK, określającą zasady i sposób przeprowadzania hospitacji praktyk zawodowych. Z hospitacji praktyk powstaje protokół, który oprócz podstawowych informacji przewiduje przeprowadzenie rozmowy z zakładowym opiekunem praktyk, przeprowadzenie rozmowy ze studentem realizującym praktykę zawodową, uwagi hospitującego dotyczące realizacji praktyki dotyczące wymogów formalnych, form praktyki i zalecenia. Analiza stanu faktycznego wskazuje, że w czasie pandemii koronawirusa kontakty z zakładowymi opiekunami praktyk ograniczały się do kontaktów telefonicznych i mailowych. Ponadto uczelniany opiekun praktyk był w stałym kontakcie ze studentami realizującymi praktyki.

Zajęcia są realizowane w ramach dwóch semestrów: zimowego i letniego. Praktyki zawodowe przewidziane w semestrze II oraz IV są realizowane w miesiącach wakacyjnych, w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych. Organizacja roku akademickiego regulowana jest Zarządzeniem Rektora. W ramach każdego semestru wyodrębniona jest część przeznaczona na realizację zajęć dydaktycznych oraz sesję egzaminacyjną.

Plan studiów przewiduje nie w pełni równomierne rozłożenie zajęć w całym procesie kształcenia na średnim poziomie od 300 do 390 godzin oraz od 615 do 735 godzin w semestrach, na których przewidziano praktykę. Nakład pracy mierzony liczbą godzin (po korekcie o praktyki, które są realizowane w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych – w wakacje) jest w miarę równomiernie rozłożony we wszystkich semestrach, co pozwala na racjonalne obciążenie studentów pracą.

Rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się, a czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację i ocenę opanowania treści programowych oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych wynikach

Zajęcia w trybie stacjonarnym są realizowane od poniedziałku do piątku, a w trybie niestacjonarnym od piątku do niedzieli. Na studiach stacjonarnych przy planowaniu zajęć bierze się pod uwagę, żeby ich dzienny wymiar nie przekraczał 8 godzin. Plany zajęć są umieszczane na stronie internetowej Uczelni najpóźniej na 7 dni przed rozpoczęciem semestru. Z tygodniowego rozkładu zajęć wynika, że zajęcia z wychowania fizycznego na studiach stacjonarnych rozpoczynają się o godzinie 8.55 (a poprzedzające je zajęcia, kończą się o 8.45) i kończą się o godzinie 10.35 (a następne zajęcia zaczynają się o godzinie 10.45). Zajęcia z wychowania fizycznego są realizowane w budynku oddalonym o ok. 500 metrów od budynku głównego. **Rekomenduje się** zmianę godzin rozpoczęcia i zakończenia zajęć z wychowania fizycznego lub/i innych zajęć realizowanych przed czy po tych zajęciach, tak by zapewnić studentom możliwość pełnego uczestnictwa w zajęciach (bez spóźniania się). Występują dość krótkie przerwy

między zajęciami. Przy dłuższych blokach zajęć brak jest dłuższej przerwy na lunch. **Rekomenduje się** włączenie w dzienny grafik zajęć przerwy na lunch w przypadku zaplanowania dłuższych bloków zajęć dla studentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów dają możliwość osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Liczba godzin określonych dla poszczególnych zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia dają możliwość studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć. Treści programowe określone dla praktyki zawodowej, ich wymiar i przypisana im liczba punktów ECTS, a także umiejscowienie w planie studiów zapewniają osiągnięcie przez studentów określonych efektów uczenia się. Zaproponowane metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się dla praktyk zawodowych, a także sposób ich dokumentowania umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk ma charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów praktyk oraz ich liczba umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się i umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. Analiza stanu faktycznego wskazuje, że praktyki nie są realizowane z wykorzystaniem narzędzi pracy zdalnej. Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady. Uczelnia zapewnia studentom miejsca odbywania praktyk zawodowych, a w przypadku samodzielnego wskazania miejsca odbywania praktyki przez studenta odbywa się to zgodnie z przyjętymi zasadami na Uczelni. Program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad ich realizacją ze strony Uczelni (opiekunowie praktyk) oraz efekty uczenia się podlegają systematycznej ocenie dokonywanej z udziałem studentów, a jej wyniki są wykorzystywane w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji.

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Podstawę do proponowania oceny kryterium spełnione częściowo stanowią następujące błędy i niezgodności w odniesieniu do realizacji programu studiów dla kierunku finanse i rachunkowość, zdiagnozowane w wyniku oceny:

1. Zajęcia zaliczone do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne nie są prowadzone w warunkach właściwych dla działalności zawodowej w zakresie finansów i rachunkowości oraz

w sposób umożliwiający wykonywanie przez studentów czynności praktycznych zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu MNiSW z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów.

2. Jednostka nie przewiduje realizacji zajęć z dziedziny nauk humanistycznych, co nie spełnia wymagań wynikających z § 3 ust. 1 pkt. 7 ww. rozporządzenia MNiSW w sprawie studiów.
3. Metody kształcenia są zorientowane na studentów, ale nie motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz nie umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności nie umożliwiają przygotowania do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Zaleca się klasyfikowanie do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne tylko zajęć prowadzonych zgodnie z § 6 rozporządzenia MNiSW z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, z uwzględnieniem konieczności spełnienia warunku w zakresie przypisania zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne liczby punktów ECTS w wymiarze większym niż 50% ogółu punktów ECTS wymaganych do ukończenia studiów na kierunku.
2. Zaleca się wprowadzenie do programu studiów zajęć z dziedziny nauk humanistycznych zgodnym z ww. rozporządzeniem MNiSW w sprawie studiów, tzn. nie mniejszym niż 5 punktów ECTS.
3. Zaleca się wdrożenie metod kształcenia nastawionych na aktywizowanie studentów i stymulowanie ich do samodzielności w procesie kształcenia, a także zagospodarowanie czasu indywidualnej pracy studenta na aktywności inne niż przygotowanie się do zajęć i do zaliczenia, a w szczególności poprzez wprowadzenie metod umożliwiających studentom wykonywanie czynności praktycznych przez studentów zgodnie z wymogami oraz w wymiarze określonym przez rozporządzenie MNiSW w sprawie studiów.
4. Zaleca się wdrożenie skutecznych działań pro jakościowych w celu zapobiegania powstaniu zdiagnozowanych błędów i nieprawidłowości w przyszłości.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Szczegółowe zasady rekrutacji określają uchwały Senatu Uczelni. Rekrutacja kandydatów na kierunek finanse i rachunkowość odbywa się na podstawie listy rankingowej tworzonej w oparciu o wyniki egzaminów maturalnych/dojrzałości. Przy tworzeniu listy uwzględnia się oceny egzaminu dojrzałości z jednego przedmiotu, z którego kandydat uzyskał najlepszy wynik oraz ocenę z języka nowożytnego, przypisując im odpowiednie wagi. Końcowy wynik podawany jest w skali punktów rekrutacyjnych. Z jednej strony, taka formuła zakłada bezstronność warunków rekrutacji, zapewniając kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku, z drugiej - brak wskazania przedmiotów branych pod uwagę przy rekrutacji na oceniany kierunek może nie gwarantować wyboru najlepszych kandydatów.

Rekomenduje się określenie zakresu przedmiotów, z których wybrany zostanie ten z najlepszym wynikiem (np. matematyka, geografia, wiedza o społeczeństwie).

W zasadach opisujących proces rekrutacji brak jest opisu: oczekiwanych kompetencji cyfrowych kandydatów, wymagań sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, brak też jest informacji o wsparciu Jednostki w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu. **Rekomenduje się** uwzględnienie powyższego w procedurze rekrutacji.

W Uczelni istnieje możliwość postępowania kwalifikacyjnego dla kandydatów ubiegających się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia w wyniku potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów. Jest to regulowane uchwałą Senatu. Jednostka dysponuje również procedurami uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia uzyskanych w innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej. Zapisy tych procedur są zgodne z tymi określonymi w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Do tej pory na kierunku finanse i rachunkowość nikt nie korzystał z tej procedury.

Proces dyplomowania został szczegółowo opisany w WZSJK stosowną procedurą. Prace dyplomowe prowadzone są pod opieką naukową nauczyciela akademickiego posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora. Procedura wyboru opiekuna naukowego przewiduje ustalenie listy potencjalnych opiekunów naukowych przez kierownika zakładu na podstawie osiągnięć praktycznych zdobytych poza uczelnią, dydaktycznych i badawczych. Ustalona lista osób oraz wykaz ich zainteresowań jest przedstawiana studentom. Studenci na III semestrze studiów są informowani przez kierownika zakładu o realizacji seminariów dyplomowych od IV semestru. Są im udostępniane obszary zainteresowań badawczych potencjalnych promotorów. Studenci mają tydzień na decyzję, u którego promotora zamierzają realizować pisanie pracy dyplomowej.

Temat pracy dyplomowej jest ustalany przez promotora w porozumieniu ze studentem i weryfikowany przez kierownika zakładu. Zgodnie z wymaganiami Jednostki, prace dyplomowe realizowane przez studentów na kierunku finanse i rachunkowość mają mieć charakter badawczy, przeglądowy lub aplikacyjny, dotyczyć rozwiązania problemu ściśle powiązanego ze studiowanym kierunkiem. Wymogi formalne i zasady pisania pracy dyplomowej zostały szczegółowo określone w stosownej procedurze. Praca podlega sprawdzeniu w JSA, a następnie ocenie przez opiekuna naukowego i recenzenta.

Jednostka przygotowała wykaz zagadnień na egzamin dyplomowy. Obejmuje on 50 zagadnień kierunkowych oraz po 20 dla każdej specjalności. Pytania odnoszą się do wiedzy z zakresu finansów i rachunkowości. **Rekomenduje się** uwzględnienie w procesie dyplomowania innych elementów egzaminu dyplomowego, obejmującego weryfikację efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych.

Po zakończeniu procesu dyplomowania, w okresie nie dłuższym niż 3 miesiące, Komisja Procesu Dyplomowania na Wydziale Nauk Ekonomicznych (powołana Uchwałą Senatu) dokonuje weryfikacji trzech losowo wybranych prac licencjackich pod względem oceny zgodności dokumentacji egzaminu dyplomowego z Regulaminem Studiów i WZSJK. Po zakończeniu oceny jakości procesu dyplomowania, Komisja Procesu Dyplomowania sporządza sprawozdanie i przekazuje SKJK, która sporządza zestawienie zbiorcze i przekazuje do wiadomości prorektora ds. kształcenia i studentów.

Można stwierdzić, że przyjęte procedury dyplomowania (przygotowania pracy dyplomowej oraz egzaminu dyplomowego) są adekwatne i dają możliwość osiągnięcia przez absolwentów kierunkowych efektów uczenia się.

Proces monitorowania osiągniętych przez studenta efektów uczenia się, wraz z systemem oceniania studentów jest ściśle powiązany z WSZJK. Koordynator przedmiotu, w porozumieniu z zespołem realizującym zajęcia, ustala warunki i sposoby zaliczenia wszystkich form prowadzonych zajęć oraz ustala metody zaliczenia właściwe dla poszczególnych form. Proces oceniania w czasie realizacji zajęć w zakresie: kryteriów, zasad i procedur jest jawny i niezmienny. Obowiązkiem każdego nauczyciela jest zapoznanie studentów na pierwszych zajęciach z kartą przedmiotu, która jest zamieszczona także na stronie internetowej Uczelni, oraz z systemem zaliczania i oceniania, a także zapewnienia studentom możliwości wglądu w ocenione prace pisemne, które powinny być przechowywane przez osoby prowadzące zajęcia, co najmniej przez okres jednego roku od czasu ich złożenia, co zapewnia bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność ocen.

Weryfikacja osiąganych efektów uczenia się na kierunku finanse i rachunkowość następuje poprzez zaliczenia i egzaminy (formy te są podane dla każdego zajęcia w planie studiów), proces dyplomowania, a także w trakcie realizacji procesu dydaktycznego z wykorzystaniem właściwych dla danych zajęć metod, technik i narzędzi pracy dobranych indywidualnie przez prowadzącego zajęcia. W okresie zaliczeniowym, którym jest semestr, student zobowiązany jest uzyskać zaliczenie wszystkich zajęć i praktyk, przewidzianych planem studiów oraz złożyć obowiązujące egzaminy i uzyskać wymaganą liczbę punktów ECTS. Zaliczenie uzyskuje się na ostatnich zajęciach w okresie rozliczeniowym. Zaliczenia zajęć dydaktycznych dokonuje prowadzący zajęcia nie później niż w ostatnim tygodniu zajęć każdego semestru, a następnie wypełnia protokół zaliczeniowy w elektronicznym systemie BAZUS (platforma Wirtualna Uczelnia). Egzaminy odbywają się w czasie sesji egzaminacyjnej, szczegółowy termin ustala prowadzący zajęcia po akceptacji kierownika zakładu i Dziekana. Wyniki egzaminów i zaliczeń wpisywane są odpowiednio przez egzaminatora i prowadzącego zajęcia do protokołu na platformie Wirtualna Uczelnia. Student jest informowany o uzyskanych wynikach zaliczeń poprzez wpis w elektronicznym systemie ewidencjonowania osiągnięć studenta na platformie Wirtualna Uczelnia w terminie do 7 dni od przeprowadzenia zaliczenia.

W sytuacjach konfliktowych, związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się, Prorektor ds. kształcenia i studentów, po zasięgnięciu opinii Dziekana, może w uzasadnionych przypadkach zarządzić na wniosek studenta przeprowadzenie zaliczenia/egzaminu w formie komisyjnej - §31 Regulaminu Studiów. Zauważone zachowania nieetyczne studentów, niezgodne z kodeksem etyki studenta lub niezgodne z prawem, rozpatruje Komisja Dyscyplinarna dla studentów.

Studenci z niepełnosprawnościami mogą liczyć na indywidualną pomoc w procesie weryfikacji efektów uczenia się. Mogą się ubiegać o dostosowanie zaliczeń i egzaminów do ich możliwości w zależności od stopnia i rodzaju niepełnosprawności, w szczególności poprzez wydłużenie czasu ich pisania do 25%, używanie komputera i innych pomocy multimedialnych, przygotowanie materiałów egzaminacyjnych (zaliczeniowych) o powiększonej czcionce i w innych formach w razie potrzeby. Student może zwrócić się do Prorektora ds. międzynarodowych z wnioskiem o wyznaczenie dla niego asystenta. Uczelnia stara się stworzyć osobom z niepełnosprawnościami odpowiednie warunki do pełnego udziału w procesie kształcenia.

W ramach monitoringu osiągania zakładanych efektów uczenia się dokonywana jest okresowa analiza liczby studentów kierunku finanse i rachunkowość z zaliczeniem warunkowym i powtarzających semestr w danym roku akademickim oraz analiza ocen studentów w sesji zimowej i letniej w danym roku akademickim.

Deklarowane metody weryfikacji zakładanych efektów uczenia się, przypisanych do poszczególnych zajęć, przedstawione są w kartach przedmiotów. Podstawę do zaliczenia zajęć stanowi uzyskanie przez studenta oceny w skali od 3 do 5, która potwierdza, że każdy z założonych efektów uczenia się został osiągnięty w co najmniej minimalnym, akceptowalnym stopniu. Sposoby weryfikacji i oceny zakładanych efektów zależne są od ich kategorii. W zakresie wiedzy przyjmują najczęściej formę pisemnych i/lub ustnych egzaminów, kolokwium i prac kontrolnych. Deklarowane przez Jednostkę sposoby weryfikacji efektów w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych obejmują, np. przygotowywane przez studentów prace projektowe, w tym prezentacje z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, kolokwia obejmujące praktyczne zadania problemowe, praca indywidualna oraz w grupach, w tym rozwiązywanie zadań wymagających umiejętności analizy i syntezy tych informacji. Opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej są weryfikowane m.in. poprzez egzaminy i zaliczenia uwzględniające prace projektowe, analizy, case study, prace dyplomowe, zadania praktyczne wykonywane w trakcie praktyk zawodowych. Kompetencje językowe studenta są oceniane w ramach zajęć Język obcy i są weryfikowane na studiach pierwszego stopnia egzaminem na poziomie co najmniej B2. W większości kart przedmiotów podstawową formą weryfikacji efektów uczenia się jest kolokwium pisemne oraz egzamin pisemny/testowy. Te sposoby pozwalają jednak weryfikować efekty uczenia się w zakresie wiedzy. Brak jest szerszego wykorzystania sposobów weryfikacji uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych. Dotyczy to w szczególności zajęć zaliczonych przez jednostkę do tych kształtujących umiejętności praktyczne (np.: prawo, rachunkowość, rachunkowość finansowa).

Jednostka gromadzi i przechowuje materialne efekty potwierdzające osiągnięcie efektów uczenia się (prace etapowe i dyplomowe). Ponadto, Jednostka prowadzi monitorowanie karier zawodowych absolwentów.

Realizowane przez studentów prace etapowe, o ile są zgodne z tymi formami i zakresem wskazanym w kartach przedmiotów, o tyle zarówno te wskazane w kartach przedmiotów, jak i faktycznie wykonywane, nie dają możliwości weryfikacji efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych. Dotyczy to w szczególności takich zajęć, jak: *finanse*, *finanse międzynarodowe*, *bankowość*, *rewizja finansowa*. Metody weryfikacji efektów uczenia się ograniczają się do kolokwium i egzaminów pisemnych, co oznacza koncentrację na efektach uczenia się w zakresie wiedzy.

Przedstawiony przez Jednostkę wykaz tematów obronionych prac dyplomowych z lat 2020-2021 potwierdza ich powiązanie z kierunkiem studiów oraz specjalnością *finanse przedsiębiorstw*. Jednak, brak jest tematów prac powiązanych z tematyką specjalności *informatyka w finansach*. Ponadto, tematy prac są bardzo ogólne i abstrakcyjne, w małym stopniu dotyczą zagadnień o charakterze praktycznym i aplikacyjnym, dotyczących rozwiązania problemu pojedynczego podmiotu/institucji. Wąskie grono osób (5 osób) jest zaangażowanych w przygotowywanie i recenzowanie prac dyplomowych powstałych w latach 2019-2020. Osoby te tworzą grupę osób wymieniających się funkcjami promotorów i recenzentów. Jednostka ustala liczbę osób prowadzących seminaria dyplomowe, biorąc pod uwagę liczbę studentów i liczebność grupy seminaryjnej. Jednak brak jest zasad doboru recenzentów. W efekcie Jednostka dysponuje zbyt mało zróżnicowanym gronem osób, prowadzących seminaria dyplomowe i recenzujących prace dyplomowe. Prowadzi to do nieadekwatności ocen w stosunku do wartości pracy. Rodzi także zastrzeżenie dotyczące

obiektywności i rzetelności oceny prac dyplomowych w obliczu zidentyfikowanych przypadków zawyżania oceny przez opiekunów naukowych i recenzentów.

Studenci mają możliwość aktywnego angażowania się w proces nauczania. Są autorami opublikowanych opracowań („Zrównoważona konsumpcja w odniesieniu do problemu marnotrawstwa żywności w postawach międzygeneracyjnych na przykładzie konsumentów z Białej Podlaskiej”, „Oddziaływanie inwestycji publicznych na rozwój lokalny gminy Sarnaki w latach 2014-2020”, „Stan i perspektywy rozwoju sektora nowoczesnych usług biznesowych w Lublinie”), biorą udział w szkoleniach i warsztatach certyfikowanych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Podstawę do zaproponowania oceny kryterium spełnione częściowo stanowią następujące błędy i niezgodności, w odniesieniu do weryfikacji zasad i metod efektów uczenia się oraz procesu dyplomowania dla kierunku finanse i rachunkowość, zdiagnozowane w wyniku oceny:

1. W większości kart przedmiotów jako podstawowa forma weryfikacji efektów uczenia się to kolokwium pisemne oraz egzamin pisemny/testowy. Te sposoby pozwalają jednak weryfikować efekty uczenia się w zakresie wiedzy. Brak jest szerszego wykorzystania sposobów weryfikacji uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych. Dotyczy to w szczególności zajęć zaliczonych przez Jednostkę do tych kształtujących umiejętności praktyczne (np.: *prawo, rachunkowość, rachunkowość finansowa*).
2. Prace etapowe i egzaminacyjne potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się wyłącznie w zakresie wiedzy.
3. Prace dyplomowe potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się wyłącznie w zakresie wiedzy.
4. Częste zawyżanie ocen prac dyplomowych przez promotorów i recenzentów oraz wystawianie ocen nienależycie uzasadnionych.
5. Zbyt mało zróżnicowane grono osób prowadzących seminaria dyplomowe i recenzujących prace dyplomowe, co skutkuje nieadekwatnością ocen prac dyplomowych w stosunku do ich wartości.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Zaleca się włączenie w proces weryfikacji efektów uczenia się takich sposobów i form, które pozwolą na pełną weryfikację efektów uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych.

2. Zaleca się powiązanie zakresu i form prac etapowych o charakterze aplikacyjnym, co pozwoli na osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się, a w szczególności w zakresie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych.
3. Zaleca się powiązanie tematów i zakresu prac dyplomowych z problemami występującymi w życiu gospodarczym na poziomie pojedynczego podmiotu/instytucji, zaleca się realizację prac dyplomowych o charakterze aplikacyjnym, co pozwoli na osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się, a w szczególności w zakresie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych.
4. Zaleca się rozbudowanie grona nauczycieli akademickich, którym powierzana jest funkcja promotora i recenzenta, w sposób eliminujący obecnie stosowaną zasadę wymienności funkcji opiekuna naukowego i recenzenta.
5. Zaleca się wdrożenie systemu oceny prac dyplomowych zapewniającego rzetelność i porównywalność ocen, eliminującego przypadki zawyżania ocen prac dyplomowych.
6. Zaleca się wdrożenie skutecznych działań projakościowych w celu zapobiegania powstaniu zdiagnozowanych błędów i nieprawidłowości w przyszłości.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Liczebność kadry na kierunku finanse i rachunkowość na studiach pierwszego stopnia, zatrudnionych w podstawowym miejscu pracy to 28 osób, w tym: 4 osoby ze stopniem doktora habilitowanego, 18 osób posiadających stopień doktora oraz 6 osób z tytułem zawodowym magistra. Stosunek liczby studentów do liczby wykładowców na dzień 1.10.2021 r. wynosił 5 (na kierunku studiuje 149 studentów na studiach I stopnia, zatrudnionych wykładowców w podstawowym miejscu pracy jest 28, stąd $149/28 = 5,32$ - tj. 5 studentów).

Biorąc pod uwagę kompetencje, doświadczenie (również zdobyte poza uczelnią) oraz kwalifikacje kadry, tylko częściowo korespondują one z efektami uczenia się i treściami kształcenia określonymi dla tego kierunku, w tym w szczególności związanymi z praktycznym przygotowaniem zawodowym i realizacją programu studiów. W przypadku części wykładowców identyfikuje się wieloletnie doświadczenie w pracy w organizacjach o różnym profilu z zakresu ekonomii i finansów, jednak w przypadku części wykładowców brak jest aktualnego dorobku naukowego lub ich doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią jest nieaktualne, bądź też niewłaściwie wykorzystane przez Uczelnię do przydziału zajęć.

Przykładem jest m.in. wykładowca, który prowadzi 6 zróżnicowanych zajęć, kluczowych dla kierunku finanse i rachunkowość (*finanse, finanse międzynarodowe, rynek usług finansowych w UE, bankowość, finanse przedsiębiorstw, rynki finansowe*), a nie legitymuje się aktualnym doświadczeniem, kwalifikacjami czy dorobkiem naukowym w tak obszernym zakresie. Podobny przykład dotyczy wykładowcy, któremu przypisane zostały następujące zajęcia: *planowanie strategiczne i biznesplan, informatyka w finansach, matematyka finansowa, rynki finansowe, i ubezpieczenia*. Innym przykładem jest prowadzenie wykładów przez osobę z tytułem zawodowym magistra bez dorobku naukowego potwierdzającego rozległą, pogłębioną wiedzę teoretyczną oczekiwaną u wykładowców. Biorąc pod uwagę powyższe, przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe (równomierność, wymiar godzin)

poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia nie umożliwia prawidłowej realizacji zajęć (Załącznik nr 4).

Zakres i specyfika dorobku naukowego jest wyrażona w zróżnicowanej aktywności naukowo-badawczej. Dorobek ten mieści się w dyscyplinach ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości, a kierunek przypisany jest do obu dyscyplin. Pracownicy publikują przede wszystkim w ogólnopolskich i regionalnych czasopismach, w mniejszym stopniu w międzynarodowych. **Rekomenduje się** zintensyfikowanie aktywności publikacyjnej, w tym w czasopismach międzynarodowych, wysoko punktowanych, jak również zintensyfikowanie działalności projektowej.

Nauczyciele akademicy będący jednocześnie praktykami - jak wynika z dokumentacji - legitymują się kwalifikacjami i doświadczeniem chociaż nie zawsze aktualnym, niezbędnym do przeprowadzenia procesu nauczania wymaganego na profilu praktycznym. Doświadczenie praktyczne odnosi się między innymi do następujących kwalifikacji, obszarów i pełnionych funkcji: uprawnienia biegłego rewidenta; certyfikat księgowy uprawniający do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych, certyfikat księgowego z Ministerstwa Finansów, kierownik inspektoratu ZUS członek rady nadzorczej przedsiębiorstwo usług komunalnych ekspert PARP programista.NET, T-SQL w LSI Software.

Na podstawie dokumentacji można stwierdzić, że kadra akademicka w większości posiada wiedzę i umiejętności, co umożliwia osiągnięcie przez studentów umiejętności praktycznych. Wyniki hospitacji zajęć dydaktycznych, przeprowadzonych w trakcie wizytacji, potwierdzają (w różnym stopniu) stosowanie zróżnicowanych metod dydaktycznych, zorientowanych na zaangażowanie studentów w proces uczenia się.

Realizacja zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jest na bieżąco kontrolowana. Uczelnia stwarza możliwość konfrontacji wiedzy i podnoszenia kwalifikacji oraz kompetencji dydaktycznych kadry dydaktycznej, w tym związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Uczelnia na bieżąco monitoruje potrzeby kadry dydaktycznej, zapewnione jest właściwie wsparcie techniczne, jak również monitorowane jest zadowolenie nauczycieli akademickich z funkcjonalności stosowanych platform i narzędzi do nauczania zdalnego, a wyniki monitorowania są wykorzystywane w ich doskonaleniu.

Uczelnia stwarza możliwość konfrontacji wiedzy i podnoszenia kwalifikacji kadry dydaktycznej na poziomie międzynarodowym poprzez udział w programie Erasmus+.

Kadra prowadząca kształcenie jest poddawana ocenie zarówno przez studentów, jak i przez innych nauczycieli, tak w formie hospitacji, jak i okresowej oceny pracownika. Okresowa ocena pracownika dokonywana jest w oparciu o kartę oceny. Studenci ocenianego kierunku mają możliwość oceny nauczycieli akademickich poprzez ankiety, które przeprowadzane są pod koniec każdego semestru. Wyniki tych ocen są dyskutowane oraz wykorzystywane do doskonalenia poszczególnych członków kadry i planowania ich indywidualnych ścieżek rozwojowych.

Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami tylko częściowo zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Polityka kadrowa uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie pod względem takich elementów, jak: działalność naukowa, dydaktyczna, organizacyjna oraz doskonalenie zawodowe. Ocena ta uwzględnia opinie studentów, a jej wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarzają warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Podstawę do zaproponowania oceny kryterium spełnione częściowo stanowią następujące błędy i nieprawidłowości zdiagnozowane w wyniku oceny:

1. Powierzenie prowadzenia wykładów osobom z tytułem zawodowym magistra bez dorobku naukowego, potwierdzającego pogłębioną wiedzę konieczną do prowadzenia wykładów.
2. Powierzenie prowadzenia zajęć osobom ze stopniem doktora, które nie posiadają odpowiedniego dorobku naukowego/doświadczenia zawodowego zgodnego z zakresem tematycznym prowadzonych zajęć.
3. Nie wszyscy wykładowcy reprezentują aktualne doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, powiązane z zakresem tematycznym prowadzonych zajęć.
4. Występowanie dużego zróżnicowania zajęć przypisanych jednemu wykładowcy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Zaleca się zmianę obsady zajęć - powierzanie prowadzenia wykładów osobom ze stopniem naukowym co najmniej doktora.
2. Zaleca się zmianę obsady zajęć - powierzanie prowadzenia zajęć wyłącznie nauczycielom akademickim/praktykom, którzy posiadają dorobek naukowy powiązany z ich treściami programowymi lub aktualne doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią w tym zakresie.
3. Zaleca się niepowierzenie zajęć o dużym zróżnicowaniu tematycznym jednemu wykładowcy.
4. Zaleca się wdrożenie skutecznych działań pro jakościowych w celu zapobiegania powstaniu zdiagnozowanych błędów i nieprawidłowości w przyszłości.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Infrastruktura Państwowej Szkoły Wyższej w Białej Podlaskiej jest zgodna z potrzebami procesu nauczania i uczenia się oraz umożliwia prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy związanych z kierunkiem.

Bazę dydaktyczną Wydziału stanowi kompleks uczelniany, zlokalizowany przy ul. Sidorskiej, w skład którego wchodzi: 2 budynki dydaktyczne (budynek dydaktyczny przy ul. Sidorskiej 95/97 i przy ul. Sidorskiej 102), hala sportowa z częścią dydaktyczną i boiskiem, kompleks sportowy, zespół basenów otwartych, biblioteka. Zajęcia dydaktyczne na kierunku finanse i rachunkowość odbywają się w budynku Rektoratu o powierzchni użytkowej ponad 11.000m², posiadający 50 pomieszczeń dydaktycznych, w tym: 37 sal wykładowych i ćwiczeniowych, 6 pracowni komputerowych oraz 6 auli na ponad 1 000 miejsc, w tym aula na 400 miejsc. Uczelnia dysponuje 3 ośrodkami badawczymi: Centrum Badań nad Innowacjami (CBNI), Regionalne Centrum Badań, Pracownią Analiz Biznesowych.

Dla realizacji praktycznego wymiaru zajęć pracownicy na kierunku finanse i rachunkowość mają możliwość odbywania zajęć w „Gabiniecie Finansisty”, przeznaczonym do wspierania rozwoju umiejętności praktycznych studentów finansów i rachunkowości, takich jak m.in.: księgowanie, przeprowadzanie analiz finansowych. Nauczyciele akademicki mają możliwość prowadzenia zajęć z wykorzystaniem m.in. programów: Statistica (STATISTICA 13.3 z grudnia 2017 r.), OpenProject, GanttProject, Trello, Revas. Na zajęciach z *informatyki w rachunkowości* wykorzystywany jest program finansowo-księgowy Symfonia w wersji edukacyjnej, w pracowni 247R jest zainstalowana wersja Symfonia 2022 (moduł: Finanse i Księgowość). Uczelnia posiada licencję edukacyjną programu Finanse i Księgowość w subskrypcji na 12 miesięcy, wersja sieciowa wielofirmowa na 30 stanowisk. Studenci mają możliwość korzystania z programu na zajęciach bezpłatnie. Do zajęć dydaktycznych wykorzystywany jest w wersji bezpłatnej program do prowadzenia księgowości Taxomatic. W salach komputerowych (247R i 251R) wykorzystuje się również zainstalowane oprogramowanie, m.in. MS Office (Excel, Word, Access, PowerPoint), a także symulacje biznesowe REVAS w formie komputerowych gier kierowniczych, do których Uczelnia posiada wykupioną okresowo licencję (Biuro podróży, Biuro rachunkowe, Firma transportowa) na zajęciach. W sali 251R dostępne jest oprogramowanie Magix Xara Designer Pro X 8.5.0.62892 DL x64, które umożliwia m.in. projektowanie stron internetowych wykorzystywane na zajęciach z *e-biznesu*. Studenci nie potwierdzili wykorzystania oprogramowania na zajęciach z rachunkowości, oprócz zajęć z *informatyki w rachunkowości*. **Rekomenduje się** szersze wykorzystywanie oprogramowania na zajęciach na kierunku, w celu kształtowania umiejętności praktycznych.

Zapewniony jest dostęp do wirtualnych laboratoriów i specjalistycznego oprogramowania wspomagającego kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Zapewnione jest dostosowanie infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej oraz korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnej. W Bibliotece utworzono profesjonalnie wyposażone stanowiska komputerowe dla osób z niepełnosprawnością ruchową i dla osób z dysfunkcją wzroku, które jest wyposażone w: mysz Big Track, Sip Puff Switch, klawiatury alternatywne, Big Keys, stoły z elektrycznie regulowanymi blatami.

Studenci mają dostęp zarówno do sieci bezprzewodowej, jak i do infrastruktury poza godzinami zajęć, celem wykonywania zadań i realizacji projektów.

W Uczelni funkcjonuje Biblioteka i Czytelnia podzielona na 3 strefy o łącznej powierzchni ok. 1192m². We wszystkich strefach udostępniania są 183 miejsca dla czytelników w tym 2 dla osób z niepełnosprawnością. Użytkownicy mają do dyspozycji 51 stanowisk komputerowych z oprogramowaniem MS Office i dostępem do katalogu bibliotecznego SOWA oraz Internetu. Usługi dostępne w poszczególnych strefach to: skanowanie, drukowanie tekstu i zdjęć, przeglądanie

zawartości CD/DVD, przeglądanie zawartości katalogu SOWA, sprzedaż płyt CD/RW, DVD/RW, korzystanie z baz danych oraz czytelni Ibuk.pl. Ponadto studenci mają do dyspozycji pokoje do pracy indywidualnej oraz grupowej.

Studenci i pracownicy mają dostęp do elektronicznych bibliotecznych baz danych. Dla kierunku finanse i rachunkowość zakupiono 525 tytułów książek w ilości 1221 egzemplarzy o zróżnicowanym stopniu aktualności. Ponadto Biblioteka oferuje dla kierunku finanse i rachunkowość dostęp do tytułów czasopism w wersji elektronicznej w 14 różnych bazach danych i prenumeruje 7 branżowych czasopism w formie papierowej. Zakres tematyczny literatury i zasięg językowy jest zgodny z potrzebami nauczania i uczenia się oraz do niego dopasowany. Biblioteka oraz czytelnia wyposażone są w księgozbiór obejmujący piśmiennictwo zalecane w sylabusach w liczbie egzemplarzy dostosowanej do potrzeb procesu nauczania i uczenia się oraz liczby studentów. **Rekomenduje się** systematyczne uaktualnianie literatury.

Do zdalnej komunikacji pomiędzy wykładowcami i studentami oraz wymiany danych ze studentami na Uczelni wykorzystuje się platformę Ms Teams. W budynku Uczelni znajduje się bufet.

Uczelnia na bieżąco monitoruje i doskonali infrastrukturę dydaktyczną oraz system biblioteczno-informacyjny i zasoby edukacyjne, w tym realizuje postulaty pracowników w zakresie zakupu infrastruktury dydaktycznej przydatnej do prowadzenia zajęć w trybie zdalnym. W ramach WSZJK prowadzona jest procedura P19 – Ocena satysfakcji studenta z warunków studiowania, w której studenci dokonują oceny, np.: dostępności Wi-Fi w budynkach Uczelni, wyposażenia sal dydaktycznych, dostępności biblioteki, czystości budynków, przystosowania budynku do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami - jednak studenci nie potwierdzili stosowania tej procedury. **Rekomenduje się** jej wdrożenie.

Infrastruktura Państwowej Szkoły Wyższej w Białej Podlaskiej jest zgodna z potrzebami procesu nauczania i uczenia się oraz umożliwia prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy związanych z kierunkiem. Zapewniona jest zgodność infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

1. Sale i specjalistyczne pracownie dydaktyczne oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, co umożliwia prawidłową realizację zajęć. Środki dydaktyczne jak i infrastruktura dydaktyczna (w tym infrastruktura informatyczna), liczba, wielkość jak i układ pomieszczeń wraz z ich wyposażeniem zapewniają realizację procesu nauczania i uczenia się. Lokalizacja biblioteki, liczba, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych, ich wyposażenie techniczne, liczba miejsc w czytelni, udogodnienia dla użytkowników, godziny otwarcia zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej. Studenci mają możliwość korzystania z sieci bezprzewodowej.
2. Uczelnia w pełni dostosowała infrastrukturę dydaktyczną, naukową i biblioteczną do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Zasoby biblioteczne, informacyjne i edukacyjne są dostosowane do

potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełne korzystanie z zasobów.

3. Zakres tematyczny literatury i zasięg językowy jest zgodny z potrzebami nauczania i uczenia się na kierunku finanse i rachunkowość oraz do niego dopasowany. Zasoby biblioteczne są w zróżnicowanym stopniu aktualne.
4. Prowadzone są okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych obejmujące ocenę sprawności, dostępności, nowoczesności, aktualności, dostosowania do potrzeb procesu nauczania i uczenia się, liczby studentów, potrzeb osób z niepełnosprawnością przy udziale nie wszystkich wewnętrznych interesariuszy Uczelni, gdyż według opinii Studentów - nie biorą oni udziału w ocenie infrastruktury dydaktycznej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym pozwala na realizację przyjętej koncepcji nauczania na kierunku finanse i rachunkowość. Uczelnia aktywnie pozyskuje partnerów z otoczenia społeczno-gospodarczego m.in. poprzez działalność Zespołu ds. współpracy zagranicznej oraz do realizacji kompleksowych przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, a także powołanie Pełnomocnika Rektora ds. współpracy z otoczeniem gospodarczym. Wykaz podmiotów, z którymi podpisane są porozumienia/listy intencyjne w sprawie współpracy wskazuje na 11 podmiotów.

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów jest zgodny z koncepcją nauczania. We współpracę z Uczelnią zaangażowanych jest szereg przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego (m.in. biura rachunkowe, firmy świadczące usługi outsourcingowe dla biznesu, jednostki samorządu terytorialnego) przeważnie z siedzibami w regionie, działające przede wszystkim w skali lokalnej i krajowej, ale również te o międzynarodowym zasięgu działania.

Potrzeby rozwojowe i kadrowe regionu są weryfikowane w czasie spotkań z władzami lokalnych organizacji gospodarczych - Białkopodlaską Izbą Gospodarczą oraz Związkiem Przedsiębiorców i Pracodawców „Podlasie”. Ich efektem jest inicjatywa zorganizowania w PSW w Białej Podlaskiej w dn. 27.06.2022 r. wydarzenia pn. „Kongres Białskich Przedsiębiorców”.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie i przybiera zróżnicowane formy, takie jak: organizacja praktyk i staży; opiniowanie programów studiów; określanie tematyki prac dyplomowych; organizacja wizyt studyjnych; udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w konferencjach i wykładach otwartych organizowanych przez Jednostkę; prowadzenie zajęć dydaktycznych przez praktyków; rozpoznanie aktualnych potrzeb rynku pracy. Powyższe działania podejmowane przez Uczelnię we współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego są adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się. W przypadku części interesariuszy zewnętrznych, współpraca ma charakter niesformalizowany, opiera się na wzajemnym zaufaniu i jest prowadzona w sposób przynoszący korzyści obu stronom.

W celu intensyfikacji i zapewnienia lepszych warunków do współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego w zakresie podnoszenia jakości kształcenia **rekomenduje się** powołanie Rady Biznesu, w skład w której mogliby wchodzić przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego współpracujący z Uczelnią. Powołanie gremium zrzeszającego przedstawicieli biznesu skoncentrowanych wokół Uczelni pozwoli także na monitorowanie tej współpracy z uwzględnieniem profilu podmiotów oraz stopniem i zakresem ich zaangażowania we współpracę.

Analiza stanu faktycznego wskazuje na szereg aktywności podejmowanych przez Uczelnię w zakresie realizacji wspólnych przedsięwzięć naukowych, badawczych oraz właściwe ukształtowanie oraz doskonalenie profilowanej oferty edukacyjnej dla kandydatów kierunku finanse i rachunkowość, tj.: współpraca z Centrum Informacji Księgowej w zakresie możliwości potwierdzenia opanowania wiedzy teoretycznej niezbędnej do wykonywania zawodu księgowego na polskim rynku, dzięki której studenci mają możliwość bezpłatnego podejścia do egzaminu; zawarcie porozumienia z Białopodlaską Izbą Gospodarczą w celu podjęcia współpracy dotyczącej działalności badawczej oraz edukacyjnej. Jej efektem ma być kształcenie odpowiadające zapotrzebowaniu na pracowników zgłaszanemu przez przedsiębiorstwa zrzeszone w Białkopodlaskiej Izbie Gospodarczej, utrwalanie relacji pomiędzy środowiskiem akademickim i środowiskiem biznesu; a także doradztwo i konsultacje przy tworzeniu programów nauczania, programów praktyk oraz programów zajęć dodatkowych rozwijających kompetencje zawodowe studentów PSW im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej. Podjęta współpraca ma na celu podnoszenie kwalifikacji studentów poprzez organizowanie i prowadzenie wspólnych wykładów, spotkań, seminariów oraz możliwość odbywania praktyk, staży i wizyt studyjnych w jednostkach zrzeszonych w Białkopodlaskiej Izbie Gospodarczej.

Innym istotnym przejawem podejmowanej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym są podpisane przez Jednostkę porozumienia/listy intencyjne o współpracy z instytucjami/organizacjami w zakresie: wzajemnej wymiany doświadczeń, upowszechnienia dobrych praktyk, zwiększenia atrakcyjności kształcenia z punktu widzenia potrzeb rynku pracy, sformułowania propozycji nowych kierunków, kursów, szkoleń sprzyjających rozwojowi nauki i przedsiębiorczości w układzie lokalnym i regionalnym.

Od dn. 19.10.2021 r. na Uczelni funkcjonuje Pełnomocnik Rektora ds. współpracy z otoczeniem gospodarczym, do którego zadań należy m.in.: inicjowanie i podtrzymywanie kontaktów z przedsiębiorcami, izbami gospodarczymi, przemysłowymi, handlowymi; organizacjami pracodawców i stowarzyszeniami pozarządowymi; współpraca i utrwalanie relacji pomiędzy środowiskiem akademickim a środowiskiem biznesu; współpraca z partnerami z otoczenia gospodarczego w zakresie realizacji wspólnych projektów edukacyjnych, badawczych i naukowych; współpraca z partnerami

z otoczenia gospodarczego w zakresie konsultowania programów nauczania, programów praktyk oraz programów zajęć dodatkowych, rozwijających kompetencje zawodowe studentów.

Analiza stanu faktycznego wskazuje, że okres pandemii koronawirusa nie spowodował zaprzestania poszukiwania nowych partnerów, czego dowodem są podpisane porozumienia o współpracy z:

- Związkiem Przedsiębiorców i Pracodawców Podlasie z dn. 01.12.2021;
- Białopodlaską Izbą Gospodarczą z dn. 28.09.2021;
- Sektorową Radą ds. Kompetencji w Sektorze Nowoczesnych Usług dla Biznesu z dnia 16.12.2020;
- BPO Champions Sp. z o.o. sp. k. z dn. 26.10.2020;
- Impel Business Solutions Sp. z o.o. z dn. 30.06.2020.

Spotkania z różnymi interesariuszami odbywają się cyklicznie z różną częstotliwością od kilku do kilkunastu razy rocznie. Analiza stanu faktycznego wskazuje, że spotkania odbywają się przeważnie w formie osobistej, jednak spotkania odbywają się również on-line (np. w przypadku firmy z Gdańska, będącej partnerem projektu „Kadry dla biznesu”). Spotkania nie są sformalizowane i odbywają się przeważnie z inicjatywy Uczelni.

Program studiów, plan studiów i zakładane efekty uczenia się dla każdego naboru opiniowane są przez interesariuszy zewnętrznych, którzy jednocześnie analizie poddają ofertę edukacyjną i formy realizacji zajęć. Dodatkowo na podstawie Zarządzenia Rektora Nr 115/2020 z dn. 30.09.2020 r. na kierunku finanse i rachunkowość, studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym do Zespołu Jakości Kształcenia (ZJK) został włączony przedstawiciel interesariuszy zewnętrznych, co skutkuje stałym zaangażowaniem w prace programowe przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. Nawiązywanie i utrzymywanie różnych form współpracy z interesariuszami zewnętrznymi m.in. w ramach spotkań ZJK umożliwia stałą wymianę poglądów, udoskonalanie procesu kształcenia i w rezultacie przynosi szereg korzyści obustronnych.

Zespół ds. współpracy zagranicznej oraz do realizacji kompleksowych przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym realizuje okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym dla swoich wydziałów na podstawie zgromadzonej dokumentacji. Takie przeglądy odbywają się raz w roku akademickim. W ramach przeprowadzanych przeglądów członkowie zespołu współpracują z Kierownikami zakładów oraz Sekcją praktyk studenckich w celu uzyskania potrzebnych informacji o poszczególnych formach współpracy. Wyniki dokonanych przeglądów wraz ze sformułowanymi wnioskami przekazują Dziekanom.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku finanse i rachunkowość.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona stale w zakresie organizacji praktyk oraz poprzez wpływ interesariuszy na programy studiów i efekty uczenia się.

Współpraca jest prowadzona adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się.

Zapewniony jest udział interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców, w różnych formach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonalenia programu studiów także w warunkach ich nieobecności wynikającej z czasowego ograniczenia funkcjonowania Uczelni.

Prowadzone są okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów. Wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Państwowa Szkoła Wyższa w Białej Podlaskiej dokonuje działań w zakresie podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia poprzez powołanie Prorektora ds. Współpracy Międzynarodowej, Sekcję współpracy międzynarodowej, a także Zespół ds. współpracy zagranicznej do realizacji kompleksowych przeglądów współpracy międzynarodowej (członkiem zespołu jest przedstawiciel Wydziału Ekonomicznego).

Prowadzone są działania w zakresie nawiązywania nowych i rozwijania dotychczasowych kontaktów z ośrodkami zagranicznymi. W ramach współpracy zagranicznej Uczelnia stwarza możliwości m.in. kształcenia kadry naukowej i dydaktycznej, wymiany pracowników. Współpraca ta dotyczy zarówno grupy nauczycieli akademickich, w mniejszym stopniu również studentów.

Uczelnia jest beneficjentem programu Erasmus+. Poszerzana jest sukcesywnie oferta mobilności dla pracowników i studentów. Na kierunku finanse i rachunkowość liczba podpisanych umów z uczelniami z krajów UE (w celu realizacji projektu Erasmus+ KA103 i POWER) wynosi 7: Szent István University, Gödöllő, Węgry; Uniwersytet Nauk Stosowanych im. Ks. A Kolpinga, Kowno, Litwa; Baltic International Academy, Ryga, Łotwa; Trakya University, Edirne, Turcja; Adiyaman University, Adiyama, Turcja; Politechnika IPCA, Barcelos, Portugalia; Uniwersytet Nauk Stosowanych w Kłajpedzie, Litwa oraz 3 umowy podpisane z uczelniami z krajów spoza UE (w celu realizacji projektu Erasmus+ KA107): Państwowa Akademia Transportu Wodnego w Wołdze, Niżny Nowogród, Rosja; Uniwersytet Gruzińsko-Amerykański w Tbilisi, Universum College (Prisztina), Kosowo.

Od roku akademickiego 2014-2021 na kierunku finanse i rachunkowość w ramach programu Erasmus+ wyjechało do uczelni zagranicznych pięciu wykładowców, natomiast w ramach tej wymiany przyjechał jeden wykładowca (2020).

Uczelnia nie stwarza możliwości kształcenia (brak oferty zajęć w języku angielskim) studentom zagranicznym na kierunku finanse i rachunkowość. Żaden student w okresie 2016-2021 nie skorzystał z możliwości wymiany w ramach programu Erasmus+.

W świetle przeprowadzonej analizy stanu faktycznego **zespół oceniający rekomenduje** zintensyfikowanie działań mających na celu zwiększenie beneficjentów programu Erasmus+ zarówno w grupie pracowników, jak i przede wszystkim studentów, z uwagi na bardzo małe zainteresowanie z ich strony ww. wyjazdami, jak również stworzenie oferty zajęć w języku angielskim celem stworzenia możliwości mobilności pracowników i studentów przyjeżdżających w ramach programu Erasmus+.

Uczelnia stwarza możliwości pracownikom i studentom w zakresie podnoszenia kompetencji językowych w ramach realizacji 4 projektów: 1. Projekt „Otwarcia na zmiany” (2019-12-01 – 2021-06-30) - projekt realizowany w ramach Programu Welcome to Poland NAWA, 2. Projekt „Wymagam od siebie - nowe kompetencje kadry dydaktycznej PSW” (2017-04-01 – 2019-03-31) projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 3. Projekt „PSW - uczelnia z przyszłością” (2018-04-01 – 2021-05-31) projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 4. Projekt „Międzynarodowa PSW” (2019-01-01 – 2020-06-30) projekt realizowany w ramach Programu Welcome to Poland NAWA.

Stwarzane są możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na kierunku, w tym warunki do mobilności wirtualnej nauczycieli akademickich i studentów.

W zakresie oceny umiędzynarodowienia, jest ona przeprowadzana podczas okresowej oceny pracownika, natomiast nie jest przeprowadzana (zgodnie z informacją otrzymaną od studentów) na poziomie studenta. **Zespół oceniający rekomenduje** przeprowadzanie oceny umiędzynarodowienia na poziomie studenta, której wyniki mogłyby posłużyć do wzmocnienia stopnia umiędzynarodowienia. Istnieje system motywacyjny dla pracowników uwzględniający intensyfikację umiędzynarodowienia, w tym zwiększenia aktywności publikacyjnej na arenie międzynarodowej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Pracownicy realizują wyjazdy zagraniczne dydaktyczne i szkoleniowe, z wyjazdów zagranicznych nie korzystają studenci. Stwarzane są możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na kierunku finanse i rachunkowość poprzez stałe rozszerzanie oferty wyjazdów. Prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia w odniesieniu do pracowników, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do intensyfikacji stopnia umiędzynarodowienia kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Uczelnia oferuje studentom w procesie uczenia się wszechstronne wsparcie, które prowadzone jest systematycznie. Studenci preferują korzystanie z nieformalnych narzędzi wsparcia – większość bieżących spraw i problemów rozwiązują w bezpośrednim kontakcie z nauczycielami akademickimi lub odpowiednimi pracownikami funkcyjnymi. Niezależnie od powyższego Uczelnia zapewnia odpowiednie sformalizowane narzędzia wsparcia, o których szerzej w dalszej części opisu niniejszego kryterium. Na szczególne uznanie zasługuje fakt, iż Uczelnia sprawnie reaguje na bieżąco identyfikowane niedogodności społeczności studenckiej. W wyniku obserwacji niewystarczającego poziomu wiedzy i umiejętności studentów pierwszego roku studiów w zakresie *języka angielskiego* oraz *matematyki*, Uczelnia zaaplikowała o środki ministerialne mające umożliwić organizację dodatkowych zajęć w tym zakresie, a po ich uzyskaniu, zorganizowała dodatkowe zajęcia. Zgodnie z zapewnieniami Uczelni, zajęcia dodatkowe z języka angielskiego oraz matematyki cieszą się dużą popularnością wśród studentów (w grupie studentów uczęszczających na te zajęcia znajduje się kilkudziesięciu studentów ocenianego kierunku). Kolejnym przykładem dostosowania systemu wsparcia studentów do potrzeb tej grupy jest organizacja zajęć wyrównawczych z *języka polskiego* dla obcokrajowców przyjeżdżających na studia. Z racji geograficznego usytuowania jednostki odsetek studentów zza wschodniej granicy jest wysoki (co jednak nie dotyczy ocenianego kierunku). Prowadzone zajęcia są bezpłatne i odbywają się w trakcie wakacji poprzedzających rok akademicki. Studenci, którzy przyjeżdżają do Polski dopiero w roku akademickim mają możliwość uczestniczenia w zajęciach wyrównawczych, które Uczelnia organizuje na terenie ich kraju, we współpracy z ośrodkami zrzeszającymi polonię, aczkolwiek kwestia odpłatności w tym przypadku pozostaje po stronie tych ośrodków.

Na samym początku studiów studenci ocenianego kierunku uczestniczą w inauguracji roku akademickiego oraz w spotkaniu wdrożeniowym dla nowych studentów. Studenci na tym spotkaniu poznają opiekuna roku. Opiekun przedstawia studentom istotne kwestie w procesie studiowania, informuje ich o przysługujących im prawach i obowiązkach, a także oprowadza studentów po infrastrukturze Uczelni. Studenci na początku studiów uczestniczą także w szkoleniu z zakresu BHP. Dodatkowo samorząd studencki organizuje dla studentów I roku szkolenie z praw i obowiązków studenta, na którym przedstawiane są dodatkowe praktyczne informacje o organizacji studiów, w tym na temat wymian międzyuczelnianych i międzynarodowych. Na pierwszych zajęciach studenci są informowani o zasadach oceniania, stosowanej formie egzaminu końcowego, literaturze obowiązkowej i uzupełniającej oraz zakresie wiedzy i umiejętności koniecznych do osiągnięcia, określonych w kartach przedmiotu. Po szkoleniu z BHP studenci mają obowiązek potwierdzić przyswojeny materiał poprzez rozwiązanie internetowego testu.

Studenci mają bezpośredni kontakt z nauczycielami akademickimi w trakcie cyklicznych, cotygodniowych dyżurów. Nie wszyscy prowadzący zajęcia prowadzą stałe konsultacje w dniach zjazdów studiów niestacjonarnych, są natomiast obecni w przypadku zgłoszenia przez studentów

zapotrzebowania na spotkanie drogą mailową lub telefonicznie. Studenci na ogół nie korzystają z konsultacji nauczycieli akademickich, preferują rozwiązywanie spraw w przerwach między zajęciami dydaktycznymi. Studenci ze szczególnymi potrzebami mają możliwość ubiegania się o przyznanie Indywidualnej Organizacji Studiów. Warunkiem ubiegania się o IOS jest posiadanie orzeczenia o niepełnosprawności, równoległe studiowanie na innym kierunku studiów, reprezentacja uczelni na poziomie krajowym, uczestnictwo w wymianie międzynarodowej, ciąża, rodzicielstwo, a także posiadanie średniej powyżej 4,5 za poprzedni semestr studiów. Powyższy katalog nie ma charakteru zamkniętego – Uczelnia pozostaje otwarta w tej kwestii na zróżnicowane potrzeby studentów.

Biblioteka Uczelniana jest dostępna dla studentów od poniedziałku do czwartku w godzinach od 7:45 do 19:00, a także w piątki i soboty w godzinach od 7:45 do 15:30. Szeroki przedział godzin otwarcia biblioteki w tygodniu roboczym umożliwia korzystanie z niej także studentom aktywnym zawodowo. Zgodnie z zapewnieniami studentów biblioteka jest wyposażona w wystarczającą liczbę egzemplarzy odpowiednich pozycji wchodzących w zakres literatury obowiązkowej zgodnie z kartami przedmiotów. Biblioteka w czasie zamknięcia Uczelni wskutek obostrzeń związanych z pandemią Koronawirusa oferowała studentom możliwość otrzymania (po uprzednim zgłoszeniu zapotrzebowania) skanów fragmentów materiałów naukowych mailowo. Studenci mają możliwość internetowej rezerwacji materiałów do wypożyczenia. W okolicach listopada, na pierwszym roku studiów, studenci odbywają obowiązkowe szkolenie biblioteczne, w trakcie którego poznają infrastrukturę biblioteki uczelnianej oraz uczą się korzystać z dostępnych baz danych. Szkolenie zwieńcza internetowy egzamin testowy, który potwierdza nabytą wiedzę.

Uczelnia prowadzi żłobek, który o ile nie jest dostępny wyłącznie dla społeczności akademickiej, o tyle priorytet w korzystaniu z niego mają studenci oraz pracownicy Uczelni. Jest to wygodne rozwiązanie dla młodych rodziców, którzy korzystając z jego usług mają możliwość pozostawienia dzieci pod opieką praktycznie na terenie Uczelni. Uczelnia wspiera studentów materialnie zarówno w kwestii wyrównywania szans na studiowanie, jak i motywowania studentów do osiągania jak najwyższych efektów uczenia się. W toku studiów studenci mogą się ubiegać o stypendium Rektora dla najlepszych studentów, stypendium socjalne, stypendium socjalne w zwiększonej wysokości, stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych oraz zapomogę. Stypendium socjalne student może otrzymać w trzech różnych wysokościach, a jego kwota jest odwrotnie proporcjonalna do dochodu osiąganego przez rodzinę w przeliczeniu na osobę. Student może również ubiegać się o zwiększenie wysokości stypendium socjalnego z uwagi na zamieszkiwanie w domu studenckim, z tytułu sieroctwa, choroby lub ciężkiego stanu członka najbliższej rodziny. Powyższy katalog nie ma charakteru zamkniętego, w związku z czym Uczelnia pozostaje otwarta na inne okoliczności uzasadniające zwiększenie wysokości stypendium. Stypendium socjalne w przypadku pozytywnego rozpatrzenia zostaje zwiększone o kwotę 100 PLN miesięcznie.

Stypendium Rektora dla najlepszych studentów również można otrzymać w trzech różnych wysokościach, tym razem uzależnionych od ilości zgromadzonych punktów. Punkty są przydzielane za osiągnięcia studentów w ramach czterech kategorii: średnia ocen, osiągnięcia naukowe, osiągnięcia artystyczne oraz wysokie wyniki sportowe we współzawodnictwie co najmniej na poziomie krajowym. Regulamin świadczeń jest skonstruowany przejrzysto, a wyżej opisany system przydzielania punktów uwzględnia różnorodne formy aktywności studentów. Istotnym mankamentem w zakresie procesu przyznawania stypendium Rektora dla najlepszych studentów jest fakt, iż limit 10% studentów, którzy otrzymają takie stypendium, nie uwzględnia podziału na roczniki studiów. Powyższe wpływa na skrajne dysproporcje pomiędzy studentami poszczególnych lat – np. w roku akademickim 2020/2021,

stypendystów na III roku studiów było 16, na II roku studiów 1, a na pierwszym żadnego. O ile rozumiały jest brak stypendystów na I roku studiów (warunki uzyskania stypendium są względnie rygorystyczne, uznają osiągnięcia z okresu szkoły średniej), o tyle II rocznik jest wyraźnie poszkodowany względem bardziej doświadczonych, starszych studentów. Studenci III roku studiów otrzymują stypendium za osiągnięcia z II roku studiów, gdzie mają znacznie większe zasoby i wiedzę w tym obszarze, pozwalającą im otrzymać stypendium na kolejnym roku. Studenci na I roku studiów mają istotnie mniejszą szansę na wypracowanie osiągnięć pozwalających przyznanie im stypendium na II roku studiów. W konsekwencji dochodzi do niewyrównanej konkurencji pomiędzy studentami I i II roku studiów. Oczywiście ustalenie granicy 10% studentów na poziomie całego kierunku bez rozróżnienia na roczniki jest całkowicie zgodny z ustawą – nie mniej **rekomenduje się** uwzględnienie puli stypendiów dla I i II rocznika studiów w taki sposób, aby ta forma wsparcia materialnego studentów przybierała charakter stały i pozwalała motywować studentów przez cały okres studiów.

Uczelnia we współpracy z jednostkami zewnętrznymi organizuje dla studentów szereg bezpłatnych szkoleń kształtujących umiejętności dodatkowe, w tym umiejętności praktyczne. Studenci w ostatnim czasie mogli uczestniczyć m.in. w szkoleniach z: organizacji pracy i zarządzania czasem, z zakresu komunikacji z klientami, z zarządzania ryzykiem, zarządzania projektami czy z zakresu nowoczesnych systemów wspomagających zarządzanie małą i średnią firmą.

Za wsparcie studentów z niepełnosprawnościami w procesie uczenia się odpowiada Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnością. Udział studentów z niepełnosprawnościami w ogólnej liczbie studentów jednostki jest niewielki, oferowane wsparcie ma charakter wysoko zindywidualizowany. Studenci z niepełnosprawnością mają możliwość korzystania z pomocy asystenta, który pomaga im się sprawnie przemieszczać po kampusie (w przypadku studentów posiadających niepełnosprawności motoryczne), a także zapewnia transport z i na Uczelnię zgodnie z harmonogramem zajęć lub innymi potrzebami. Ponadto asystenci pomagają takim studentom wypełniać wnioski, składać formularze, sporządzać notatki czy uzyskiwać od prowadzących materiały dydaktyczne, które otrzymują najczęściej drogą mailową. Asystentem studenta z niepełnosprawnością może zostać zarówno osoba ze środowiska Uczelni, jak i spoza. Najczęściej taką funkcję pełni student studiujący na tym samym kierunku, co student otrzymujący wsparcie. Uczelnia dba o to, aby asystent posiadał odpowiednie predyspozycje. Przed wyznaczeniem osoby jako asystenta Uczelnia przeprowadza rozmowę kwalifikacyjną. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia Uczelnia zawiera umowę z asystentem, na podstawie której asystent otrzymuje wynagrodzenie za pełnioną funkcję (800 PLN miesięcznie). Dla studentów z niepełnosprawnościami niektórych zmysłów lub zaburzeniami neurologicznymi istnieje możliwość dostosowania warunków zaliczenia zajęć tak, aby wyrównać szanse na zaliczenie z pozostałymi członkami grupy (wydłużenie czasu pisania egzaminu, możliwość zaliczenia w formie ustnej, dostosowanie rozmiaru czcionki, itp.). Uczelnia systematycznie modernizuje wyposażenie sal dydaktycznych oraz biblioteki, tym samym coraz bardziej ułatwiając studentom z niepełnosprawnościami uczestnictwo w zajęciach dydaktycznych. Uczelnia zapewnia studentom także możliwość wypożyczenia specjalistycznego sprzętu wspomagającego funkcjonowanie z posiadaną niepełnosprawnością (dotyczy w szczególności studentów z niepełnosprawnościami zmysłów, np. niedowidzącymi). System wsparcia studentów z niepełnosprawnościami jest stale modernizowany i doskonalony. Uczelnia w ostatnich latach zainstalowała na terenie uczelni sieć lokalizatorów (Beacon) ułatwiająca poruszanie się po kampusie studentom z niepełnosprawnością lub z trudnościami poznawczymi. Studenci z niepełnosprawnościami otrzymują również bezpośrednio do nich skierowane oferty odbywania praktyk. Studenci z niepełnosprawnościami od drugiej połowy 2021

roku zostali objęci wsparciem doradcy zawodowego dla osób z niepełnosprawnością, który jest dla nich dostępny w trakcie cotygodniowych dyżurów. Dodatkowo Uczelnia organizuje szereg szkoleń dla osób z niepełnosprawnościami, w tym z zakresu zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej, dodatkowe konkursy stypendialne dla osób z niepełnosprawnościami.

Studenci mają możliwość formalnego zgłaszania skarg i wniosków w zależności od przedmiotu sprawy do Dziekana, Rektora oraz Odwoławczej Komisji Stypendialnej. Istnieje również możliwość nieformalnego zgłaszania skarg i wniosków, tj. poprzez kontakt z opiekunem roku. W przypadku spraw poważniejszych studenci mogą również skorzystać z bezpośredniego kontaktu z Prorektorem ds. studenckich w trakcie dyżurów.

Studenci pozytywnie postrzegają rozwiązywanie spraw organizacyjnych w Uczelni. Popularnym wśród studentów ocenianego kierunku rozwiązaniem jest zbiorcze załatwianie spraw w dziekanacie oraz innych działach Uczelni odpowiedzialnych m.in. za wsparcie materialne, organizację praktyk, w ciągu jednego dnia – co świadczy o dyspozycyjności kadry wspierającej proces nauczania i uczenia się, w tym kadry administracyjnej, w sposób dostosowany do potrzeb studentów, pozwalający im na sprawne załatwienie istotnych kwestii w możliwie krótkim przedziale czasowym. Godziny otwarcia dziekanatu są dostosowane do potrzeb studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, przy czym studenci studiów niestacjonarnych preferują załatwianie spraw w dniach roboczych i oczywiście mają taką możliwość.

Studenci otrzymują wsparcie w procesie odbywania praktyk studenckich – wszelkie niezbędne informacje otrzymują drogą mailową, a następnie od opiekuna praktyk w trakcie spotkania. Proces zapisu na praktyki ogranicza się do jednej wizyty w biurze praktyk. Studenci mogą odbywać praktyki w jednostkach, z którymi Uczelnia posiada odpowiednie porozumienia, a także w samodzielnie wybranych miejscach, przy czym profil wykonywanych czynności w tym drugim przypadku wymaga odpowiedniej weryfikacji po stronie Uczelni. W Uczelni funkcjonuje Biuro Karier, które oferuje studentom możliwość uczestnictwa w stażach, gromadzi oferty pracy i praktyk zawodowych, umożliwia konsultacje z doradcą zawodowym oraz uczestnictwa w tzw. coachingu kariery. Studenci ocenianego kierunku jednak nie korzystają z wsparcia w powyższym zakresie.

W Uczelni funkcjonuje Komisja ds. Przeciwdziałania Problemom Molestowania Seksualnego, Mobbingu i Dyskryminacji. Rolą komisji jest reagowanie na objawy dyskryminacji i przemocy, zarówno wśród studentów, jak i pracowników. Informacje w zakresie przeciwdziałaniu dyskryminacji i przemocy ze strony Uczelni, przekazywane są studentom przez opiekuna roku, w trakcie spotkania informacyjnego na początku cyklu studiów. Nadto Uczelnia udostępnia za pośrednictwem strony internetowej dane kontaktowe dla osób, które padły ofiarą mobbingu, dyskryminacji lub przemocy, a także dla osób, które zaobserwowały takie zjawisko wśród społeczności akademickiej. Bezpośrednim kontaktem studentów w sytuacji zagrożenia jest Pełnomocnik Rektora ds. rozwiązywania konfliktów i sporów, działający na szczeblu ogólnouczelnianym. Nadto studenci mają możliwość otrzymania od Uczelni wsparcia psychologicznego, które Uczelnia organizuje we współpracy z Europejskim Centrum Rehabilitacji i Psychologii oraz Poradnią Zdrowia Psychicznego i Terapii Uzależnień. Studenci zgłaszający się po pomoc psychologiczną objęci są odpowiednią opieką specjalistów.

Samorząd studencki aktywnie uczestniczy w procesie kreowania i doskonalenia programu studiów. Członkowie samorządu są angażowani w trakcie sporządzania programu studiów, w szczególności w jego początkowym etapie, co znacznie upraszcza proces samej akceptacji programu studiów, a także minimalizuje czas procedowania nad tworzeniem kierunku. Studenci mają także możliwość inicjowania

zmian w programie studiów co zostało potwierdzone przykładami wprowadzonych zmian w zakresie kolejności realizowanych zajęć. Uczelnia jest także otwarta na inicjatywy studentów w zakresie zmian organizacyjnych, np. w harmonogramie studiów lub godzinach obsługi jednostek uczelnianych. Samorząd studencki oraz Koła Naukowe otrzymują wsparcie od Uczelni zarówno na gruncie finansowym, jak i organizacyjnym. Budżet samorządu studenckiego uwzględnia stale rosnące potrzeby i inicjatywy samorządu studenckiego, ulega on corocznemu wzrostowi. Przedstawiciele samorządu studenckiego są angażowani w prace uczelnianych organów oraz gremiów odpowiedzialnych za sprawy studenckie, w których mają zapewnioną należytą reprezentację. Studenci ocenianego kierunku, zainteresowani działalnością naukową, zrzeszają się przede wszystkim w ramach Koła Naukowego Progress. Koło naukowe objęte jest merytorycznym wsparciem opiekuna koła naukowego, a także finansowym wsparciem ze strony Uczelni.

Uczelnia prowadzi przeglądy systemu wsparcia studentów zarówno w sposób nieformalny – poprzez bieżący kontakt Władz Uczelni z przedstawicielami samorządu studenckiego, czy kontakt opiekunów roku ze studentami kierunku, jak i za pośrednictwem sformalizowanych narzędzi w postaci ankiet ewaluacyjnych. Ankieta ewaluacyjna dotyczy w szczególności kwestii związanych z infrastrukturą, funkcjonowaniem dziekanatu, terminowością rozpatrywanych spraw, życzliwością pracowników dziekanatu, funkcjonowaniem systemów, z których Uczelnia korzysta w procesie nauczania i uczenia się, dyspozycyjnością pracowników funkcyjnych. Za pośrednictwem ankiet Uczelnia nie uzyskuje natomiast informacji o opiniach studentów dot. wymian międzynarodowych (w tym działań informacyjnych w tym zakresie), systemów motywujących studentów. Jednocześnie są to obszary, w których system wsparcia studentów funkcjonuje w najmniej odczuwalnym stopniu – studenci rzadko korzystają z możliwości udziału w wymianie studenckiej, nie są w tym zakresie szczególnie poinformowani, nie korzystają z wielu programów motywacyjnych, w tym programów stażowych, które Uczelnia jednak oferuje. W powyższym zakresie **rekomenduje się** poszerzenie ankiety ewaluacyjnej m.in. o obszar wymian studenckich oraz narzędzi motywacyjnych stosowanych przez Uczelnię, co może mieć pozytywny wpływ nie tylko na pozyskiwanie przez Uczelnię informacji zwrotnej od studentów w szerszym zakresie, ale także na poziom poinformowania studentów na temat tych form wsparcia, a w konsekwencji doprowadzić do wzrostu częstotliwości korzystania z nich. Uczelnia bada opinie studentów także w zakresie bieżących inicjatyw – np. w ostatnim kwartale roku 2021 Uczelnia w związku z planami budowy nowego domu studenckiego udostępniła formularz ankiet mający na celu pozyskanie informacji w zakresie potrzeb i preferencji studentów związanych z nowym domem studenckim.

Uczelnia pozyskuje opinie studentów na etapie rekrutacji za pośrednictwem formularza, który jest publicznie dostępnej na stronie internetowej Uczelni. Uczelnia bada źródła, z których kandydat pozyskał informacje o Uczelni, motywację kandydatów do podjęcia studiów w Uczelni, sposobu, w który kandydat pozyskiwał informacji o Uczelni, a także rodzaju szukanych informacji. Takie działania pozwalają Uczelni formułować wnioski oraz dostosowywać proces rekrutacji do potrzeb środowiska, tym samym zwiększając zakres rekrutacji studentów. Na podstawie pozyskanych informacji Uczelnia sporządza raporty, na podstawie których podejmowane są ewentualne działania doskonalące lub naprawcze.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest prowadzone systematycznie, ma charakter stały i kompleksowy oraz przybiera zróżnicowane formy, z wykorzystaniem współczesnych technologii, adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągania przez studentów efektów uczenia się. System wsparcia uwzględnia systemowe wsparcie dla zróżnicowanych grup studentów, w tym dla studentów studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych, pracujących i niepracujących zawodowo, studentów z niepełnosprawnościami. Wsparcie uwzględnia różnorodne formy aktywności. Uczelnia wspiera materialnie i niematerialnie studentów zarówno w kontekście motywowania do osiągania jak najlepszych wyników, jak i wyrównywania studentom szans na studiowanie. Kompetencje kadry wspierającej proces nauczania i uczenia się, w tym kadry administracyjnej, odpowiadają potrzebom studentów i umożliwiają wszechstronną pomoc w rozwiązywaniu spraw studenckich. Uczelnia wspiera materialnie i pozamaterialnie samorząd i organizację studentów, kreuje warunki stymulujące i motywujące studentów do działalności w samorządzie, a także do zapewnienia wpływu samorządu na program studiów, warunki studiowania oraz wsparcie udzielane studentom w procesie nauczania i uczenia się. System wsparcia studentów w procesie uczenia się podlega regularnej ewaluacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Większość informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach, można uzyskać za pośrednictwem strony internetowej Uczelni. Strona internetowa pomimo nieco archaicznego charakteru, jest publicznie dostępna do szerokiego grona odbiorców w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem (w tym na różnych przeglądarkach internetowych). Informacja publiczna jest dostosowana do korzystania przez osoby z niepełnosprawnościami.

Zakres informacji publicznej obejmuje cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego oraz zasad dyplomowania, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe, charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się. Do szczegółowych informacji na temat przebiegu studiów oraz indywidualnych postępów w nauce studenci mają dostęp za pośrednictwem platformy Wirtualna Uczelnia, po zalogowaniu się. Część informacji, w szczególności dotyczących bieżących wydarzeń oraz materiałów promocyjnych, Uczelnia udostępnia za pośrednictwem profilu Uczelni na platformie Facebook. Biuletyn Informacji Publicznej (BIP) Uczelni zapewnia dostęp do aktów wewnętrznych Uczelni, w tym do Statutu, regulaminu studiów

i innych aktów regulujących kwestie stypendialne, pracownicze czy organizacyjne. W BIP znajdują się także zarządzenia, komunikaty i pisma Władz Uczelni. Odnalezienie potrzebnych informacji w BIP nie sprawia trudności odbiorcy.

Mankamentem w zakresie powszechnego dostępu do informacji jest jego ewaluacja. Informacja zwrotna od interesariuszy wewnętrznych dot. udostępnianych informacji ogranicza się do dwóch pytań w ankiecie oceniającej satysfakcję studenta z warunków studiowania, gdzie studenci mają możliwość oceny „Dostępności niezbędnych informacji” oraz „Dostępność informacji dotyczących spraw dydaktycznych” na stronie internetowej uczelni w skali od 2 do 5, gdzie ocena 2 to ocena negatywna, a 5 to ocena bardzo dobra. Uczelnia pozyskuje informacje na temat publicznego dostępu do informacji od kandydatów na studia dotyczące zakresu dostępu do informacji, łatwości odnalezienia informacji, czytelności i ergonomii strony internetowej Uczelni, a także czytelności i ergonomii platformy wykorzystywanej przy rekrutacji. W obecnej postaci pozyskiwania informacji zwrotnej Uczelnia pomija interesariuszy zewnętrznych, np. potencjalnych partnerów czy pracodawców. W ramach niniejszego kryterium ewaluacja publicznego dostępu do informacji powinna być prowadzona także pod kątem aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości, a także pod kątem jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym także pracodawców. Powinny być uwzględnione także takie aspekty, jak: sposób prezentacji informacji czy poziom szczegółowości informacji. W chwili sporządzania niniejszego raportu inne grupy poza kandydatami na studia oraz studentami nie mają możliwości zgłoszenia Uczelni uwag, zapotrzebowania na zmiany lub uzupełnienia poszczególnych elementów strony internetowej Uczelni. Nadto zakres ewaluacji publicznie dostępnych informacji pomija takie aspekty, jak: aktualność, rzetelność, zrozumiałość, zgodność z potrzebami różnych grup odbiorców, szczegółowość informacji oraz sposób ich prezentacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Informacja o studiach jest dostępna publicznie dla szerokiego grona odbiorców, w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem, w sposób umożliwiający nieskrępowane korzystanie przez osoby z niepełnosprawnością. Informacja o studiach obejmuje cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego oraz zasad dyplomowania, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe, charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się. Na ocenę kryterium jako spełnione częściowo mają wpływ następujące mankamenty w zakresie standardu jakości kształcenia 9.2:

1. Niewystarczający zakres prowadzonej ewaluacji w zakresie publicznego dostępu do informacji. Uczelnia nie monitoruje aktualności, rzetelności, zrozumiałości, zgodności sposobu prezentacji informacji oraz poziomu szczegółowości informacji z potrzebami poszczególnych grup interesariuszy.
2. Ograniczona grupa odbiorców strony internetowej Uczelni, od których Uczelnia pozyskuje informację zwrotną w zakresie publicznego dostępu do informacji (w szczególności pominięcie

interesariuszy zewnętrznych z wyjątkiem kandydatów na studia oraz brak możliwości zgłoszenia błędu na stronie internetowej Uczelni).

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Zaleca się poszerzenie zakresu ewaluacji publicznie dostępnych informacji o ich aktualność, rzetelność, zrozumiałość, zgodność sposobu prezentacji informacji oraz poziomu szczegółowości informacji z potrzebami zarówno interesariuszy zewnętrznych, jak i wewnętrznych, poprzez dostosowanie obecnie funkcjonujących narzędzi ewaluacyjnych do tych aspektów.
2. Zaleca się uwzględnienie w gronie odbiorców narzędzi ewaluacyjnych wspomnianych w punkcie powyżej zarówno interesariuszy wewnętrznych, jak i zewnętrznych – w szczególności poprzez zapewnienie możliwości udzielenia informacji zwrotnej w zakresie Informacji publicznej osobom odwiedzającym witryny internetowe Uczelni, niezarejestrowane w wewnętrznych platformach Uczelni.
3. Zaleca się wdrożenie skutecznych działań projakościowych w celu zapobiegania powstaniu zdiagnozowanych błędów i nieprawidłowości w przyszłości.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Nadzór merytoryczny, organizacyjny oraz administracyjny nad kierunkiem finansów i rachunkowość, jak również odpowiedzialność za działania mające na celu zapewnianie i doskonalenie jakości kształcenia na tym kierunku, są sprawowane przez różne gremia i osoby, w zależności od tego jakich procesów nadzór dotyczy. Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK) jest oparty na 21 procedurach stanowiących Załącznik do Zarządzenia Rektora Nr 109/2021 z dn. 17.09.2021 r. W opisie każdej procedury zawarty jest jej zakres, przebieg, a także wskazane osoby odpowiedzialne za jej realizację. Struktura WSZJK obejmuje podstawowe komórki odpowiedzialne na sprawowanie nadzoru nad studiami na kierunku finansów i rachunkowość w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia, którymi są:

1. Senacka Komisja Jakości Kształcenia (SKJK) – poziom Uczelni; odpowiedzialność: Prorektor ds. kształcenia i studentów,
2. Komisja Procesu Dyplomowania (KPD) – poziom Wydziału; odpowiedzialność: Dziekan Wydziału Nauk Ekonomicznych,
3. Zespół Jakości Kształcenia (ZJK) – poziom Zakładu; odpowiedzialność: Kierownik Zakładu Finansów i Rachunkowości.

Zakres zadań ZJK określa Zarządzenia Rektora Nr 115A/2020 z dn. 30.09.2020 r. Jego zadaniem jest pełnienie nadzoru na poziomie zakładu nad realizacją zadań w zakresie jakości kształcenia zgodnie z WSZJK, a w szczególności opiniowanie programów studiów, akceptowanie zmian w karcie przedmiotu, konsultacja i ostateczna weryfikacja treści w suplemencie do dyplomu, a także ocena

przedłożonego przez nauczycieli zakresu posiadanych kompetencji praktycznych, dydaktycznych i badawczych umożliwiających realizację zajęć.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury (Procedura P1 WSZJK). Zmiany w programach studiów opiniuje SKJK, zatwierdza Senat, a wprowadzane są z początkiem nowego cyklu kształcenia. Wprowadzanie zmian do programu studiów odbywa się przy udziale interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, którzy zgodnie z procedurą mogą zgłaszać uwagi. Na każdym etapie przygotowywania programu studiów dla kierunku uczestniczą studenci i interesariusze zewnętrzni, którzy opiniują programy studiów oraz wprowadzane do nich zmiany. Przedstawiciele studentów oraz interesariuszy zewnętrznych są członkami zespołów i komisji ds. jakości kształcenia (ZJK, SKJK). W projektowaniu studiów uwzględnia się innowacje dydaktyczne, osiągnięcia nowoczesnej dydaktyki akademickiej, współczesną technologię informacyjno-komunikacyjną, w tym narzędzia i techniki kształcenia na odległość. Uczelnia dysponuje i wykorzystuje w procesie kształcenia bogatą bazę laboratoryjno-badawczą, jak: Centrum Badań nad Innowacjami, Regionalne Centrum Badań EKO-AGRO-TECH oraz Pracownia Analiz Biznesowych.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów określonych w uchwałach Senatu.

Uczelnia przeprowadza systematyczną ocenę programu studiów na kierunku, zgodnie z przewidzianymi SZJK procedurami, która dotyczy: kart przedmiotów pod kątem weryfikacji i aktualizacji ich zawartości, m.in.: treści programowych i ich zgodności z aktualnymi trendami w zakresie finansów i rachunkowości, praktycznym i naukowym doświadczeniem wykładowców, zaleceniami interesariuszy wewnętrznych oraz zewnętrznych, jakości i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych (metod kształcenia i weryfikacji stopnia osiągnięcia efektów uczenia się), jakości procesu dyplomowania, satysfakcji studentów, oceny praktyki zawodowej oraz efektów uczenia się osiąganych na praktykach, monitorowania mobilności studentów i nauczycieli oraz umiędzynarodowienia procesu kształcenia.

Przeprowadzana systematyczna ocena uwzględnia również kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, a także wyniki prowadzonego monitoringu karier zawodowych absolwentów.

W procedurach WSZJK zostały określone rodzaje oraz źródła danych i informacji wykorzystywanych do oceny programu studiów i warunków jego realizacji we wszystkich jego obszarach. Są one trafnie dobrane do celów i zakresu oceny. Uczelnia udostępniła obszerną dokumentację w tym zakresie, m.in.: protokoły z posiedzeń Zespołu jakości kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość, protokoły z posiedzeń Senackiej komisji jakości kształcenia, sprawozdania z badań dotyczących oceny prowadzącego zajęcia i realizacji zajęć dydaktycznych (w Zakładzie finansów i rachunkowości), raporty dotyczące monitoringu losów absolwentów, sprawozdanie z prac wydziałowej komisji oceny procesu dyplomowania, sprawozdanie z oceny satysfakcji studentów na kierunku finanse i rachunkowość.

Z przedstawionej dokumentacji wynika, że w systematycznej ocenie programu studiów biorą udział interesariusze wewnętrzni (kadra prowadząca kształcenie, studenci) oraz interesariusze zewnętrzni (pracodawcy, absolwenci kierunku), także w warunkach ich nieobecności na uczelni spowodowanej czasowym ograniczeniem jej funkcjonowania. Przedstawione opinie studentów (Uczelnianej Rady Samorządu Studenckiego) o programie studiów na kierunku – oprócz wyrażenia „...pozytywnie opiniuje...” – nie zawierają uzasadnienia merytorycznego. Podobnie jest w przypadku pracodawców,

którzy wyrażają bardzo zdawkową opinię o programie studiów, wszyscy według tego samego wzoru. Zatem udział studentów i przedstawicieli pracodawców w procedurze ma charakter bardziej formalny niż merytoryczny.

Wnioski z systematycznej oceny programu studiów są wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia tego programu. Jednak realne działania oraz ich efekty są ograniczone między innymi poprzez słabą identyfikację pojawiających się nieprawidłowości i braków. Z przedstawionej przez Uczelnię dokumentacji wynika, że wiele systematycznie przeprowadzanych analiz jest bardzo powierzchownych, a ocena jakości kształcenia skupiona jest na spełnieniu formalnych warunków. Prezentowane analizy ograniczają się nierzadko do prezentacji wyników, bez wniosków i wskazania ewentualnych działań naprawczych, osób odpowiedzialnych, czy terminów ich realizacji. Tym samym ograniczona jest skuteczność eliminacji zidentyfikowanych słabych stron i doskonalenia procesu kształcenia.

Jakość kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość jest poddawana cyklicznej ocenie zewnętrznej. Polska Komisja Akredytacyjna w 2016 roku wydała pozytywną ocenę dla kierunku finanse i rachunkowość.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

W Uczelni wyznaczona zostały osoba oraz gremia sprawujące nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem finanse i rachunkowość oraz określone zostały kompetencje i zakres odpowiedzialności tych osób i gremiów, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku. Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury.

I mimo, że formalnie określone zostały wszystkie procedury, nie wszystkie funkcjonują właściwie. Potwierdzają to m.in.: stwierdzone podczas wizytacji nieprawidłowości, a dotyczące np.: realizacji programu studiów, doboru metod dydaktycznych, procesu dyplomowania, procesu weryfikacji efektów uczenia się, obsady zajęć, publicznego dostępu do informacji (kryteria: 1, 2, 3, 4 i 9). Odnośnie do skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia sformułowano zalecenia doskonalące w raporcie PKA z 2016 roku, m.in.: zalecono dokonywanie oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia czy analizowanie skutków podejmowanych działań.

Ograniczona skuteczność eliminacji zidentyfikowanych słabych stron procesu kształcenia (prezentowane analizy ograniczają się nierzadko do prezentacji wyników, bez wniosków i wskazania ewentualnych działań naprawczych, osób odpowiedzialnych, czy terminów ich realizacji).

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Zaleca się wprowadzenie do raportów, opracowywanych jako wyniki analizy danych gromadzonych w procesie oceny programu studiów, elementów interpretacji zebranych danych

oraz rekomendacji dotyczących ich wykorzystania, w celu zapewnienia możliwości posługiwania się wynikami działań o charakterze analitycznym do podejmowania czynności naprawczych lub doskonalących w odniesieniu do procesu kształcenia.

2. Zaleca się zaprojektowanie, wdrożenie i stosowanie sposobów monitorowania i doskonalenia programu studiów, umożliwiających kompleksowe podejście do oceny oraz zapewnianiających skuteczność w diagnozowaniu nieprawidłowości i ich usuwaniu lub zapobieganiu ich powstawania.
3. Zaleca się podjęcie skutecznych działań projakościowych mających na celu zapobieganie powstawaniu błędów i nieprawidłowości – stanowiących podstawę do sformułowania zaleceń w kryteriach: 1, 2, 3, 4 i 9.

5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Prezydium PKA Uchwałą Nr 444/2016 z dnia 1 września 2016 r. w sprawie oceny programowej na kierunku finanse i rachunkowość prowadzonym w Instytucie Ekonomii i Zarządzania Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim wydało ocenę pozytywną.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdziło, iż Wydział Nauk Ekonomicznych i Technicznych Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej spełnia wymagania kadrowe, programowe, w tym dotyczące osiągniętych efektów kształcenia, oraz organizacyjne do prowadzenia na kierunku finanse i rachunkowość studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim. Poziom prowadzonego kształcenia odpowiada przyjętym kryteriom jakościowym oceny programowej w stopniu pozwalającym na wydanie oceny pozytywnej. Wszystkie przyjęte przez Polską Komisję Akredytacyjną kryteria jakościowe uzyskały ocenę „w pełni”. W ramach uchwały nie sformułowano żadnych zaleceń o charakterze naprawczym.

W raporcie z wizytacji zawarto szereg zaleceń o charakterze doskonalącym proces kształcenia. Dotyczyły one:

1. dokonania rewizji przyporządkowania przedmiotów do poszczególnych modułów;
2. wskazania poziomu umiejętności językowych osiągniętych przez studenta;
3. znalezienia zachęt do wyjazdów zagranicznych studentów kierunku finanse i rachunkowość w ramach programu Erasmus;
4. wyposażenia studenta w umiejętność posługiwania się nowoczesnymi narzędziami w finansach i rachunkowości, w tym zwłaszcza programami komputerowymi i to nie tylko na specjalności „informatyka w finansach”;
5. doskonalenia procesu dyplomowania;
6. rozwoju badań naukowych oraz polityki kadrowej sprzyjającej umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej w celu intensyfikacji międzynarodowych kontaktów naukowych;
7. większego wykorzystywania posiadanego oprogramowania w procesie dydaktycznym na kierunku oraz doposażenia biblioteki w czasopisma branżowe z zakresu finansów

i rachunkowości, a także intensyfikacji działań na rzecz szybkiego oddania do użytku nowej biblioteki i czytelní;

8. podjęcia działań na rzecz utworzenia nowoczesnej platformy e-learningowej, której celem byłoby wsparcie studentów w procesie nauczania, a w przyszłości uruchomienie kształcenia na odległość w zakresie wybranych modułów zajęć;
9. dostosowania Regulaminu przyznawania pomocy materialnej do wymogów wynikających z ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym;
10. dokonania oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz formułowania wniosków prowadzących do doskonalenia procesu kształcenia, analizowania skutków ich wdrożenia;
11. zagwarantowania w wewnętrznym systemie zapewnienia jakości kształcenia zwrotności informacji między uczestnikami systemu;
12. organizacji systematycznych spotkań ze studentami w celu pozyskiwania ich opinii w zakresie, którego nie obejmuje proces ankietyzacji, np. oceny pracy pracowników niebędących nauczycielami akademickimi, a także zagadnień związanych z systemem zapewnienia jakości kształcenia;
13. uzupełnienia procedury PZ 4: „Tworzenie programów kształcenia” o konieczność opinii interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w tym zakresie;
14. w przypadku kontynuacji przez Uczelnię badań w zakresie monitorowania losów zawodowych absolwentów - rekomendacji uwzględniania w programie kształcenia wniosków odnoszących się do wizytowanego kierunku;
15. usprawnienia sposobu opracowywania wyników z badania satysfakcji ze studiowania: formułowania zaleceń i rekomendacji;
16. sporządzania sprawozdań z okresowej oceny funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia.

Uczelnia podjęła szereg działań mających na celu spełnienie zaleceń zawartych w raporcie oceny programowej na kierunku finanse i rachunkowość dokonanej w 2016 roku, które doprowadziły do wyeliminowania wielu wskazanych nieprawidłowości. Dalszego doskonalenia wymaga proces dyplomowania, co potwierdzają zalecenia sformułowane w kryterium 3, a także wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia.

Przewodnicząca zespołu oceniającego

Dr Ewa Kulińska-Sadłocha

